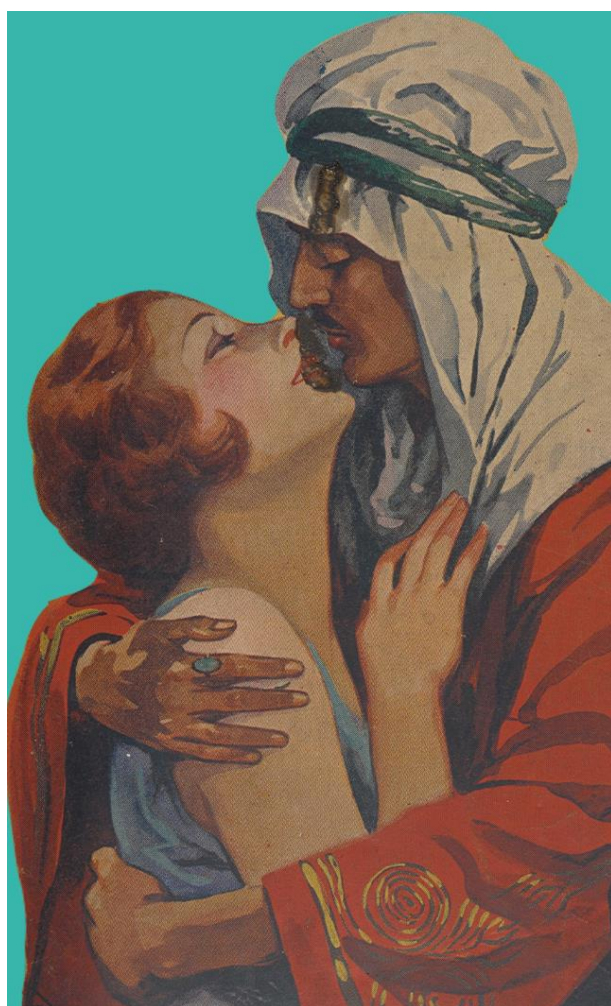

**STICHTING TOT BEHEER VAN HET MUSEUM VAN HET BOEK /
MUSEUM MEERMANNOWESTREENIANUM**

HUIS VAN HET BOEK

JAARVERSLAG 2021

Beeld bij tentoonstelling 'Groeten uit de Oriënt', 2021

Inhoudsopgave

	<u>Pagina</u>
Voorwoord	3
Hoofdstuk 1: Bestuursverslag	
1.1. Het exploitatieresultaat	4
1.2. De financiële positie	5
1.3. Inzichtelijke kwalitatieve beschrijving van de verrichte activiteiten in het afgelopen jaar en het al dan niet realiseren van de voorgenomen activiteiten	7
1.4. Samenstelling directie & Raad van Toezicht	15
1.5. Ondernemerschap/samenstelling eigen inkomsten en strategie bij tegenvallende resultaten	16
1.6. Reflectie op het planmatig beleid voor het beheer van de cultuurgooederen of verzamelingen	17
1.7. Reflectie op het MOIP huisvesting musea	17
Hoofdstuk 2: Prestatieverantwoording	
2.1. Activiteiten & bereik (model III)	19
Hoofdstuk 3: Jaarrekening 2021	
3.1. Inleiding	21
3.2. Samengevoegde balans (model I)	22
3.3. Samengevoegde categoriale exploitatierekening (model IIb)	23
3.4. Waarderingsgrondslagen	25
3.5. Toelichtingen op de balans	28
3.6. Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen	37
3.7. Toelichting op de categoriale exploitatierekening	38
3.8. Samengevoegde categoriale en functionele exploitatie (model IIc)	49
3.9. Verwerkingsmethodes/verdeelsleutels	51
3.10. Berekening percentage eigen inkomsten	52
3.11. Prestatieverantwoording	53

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2021, wederom een jaar dat door corona gedomineerd werd. Helaas betekende dit dat het museum meer dan zes maanden gesloten is geweest. De weerbaarheid van de medewerkers was wederom groot en zij gingen vol goede moed thuis aan de slag. De maatregelen tegen Corona hadden veel gevolgen voor de programmering in het museum. Tentoonstellingen moesten uitgesteld worden of verlengd, schoolgroepen konden wel en toen plots niet komen en het werken aan de Collectie is niet bepaald gemakkelijk vanuit huis. Gelukkig zijn we er met zijn allen goed doorheen gekomen en hopelijk hebben we het einde van de Coronacrisis bereikt.

De komst van het virus zorgde er helaas wel voor dat de uitvoering van het activiteitenplan vertraging heeft opgelopen. Zo zijn de bezoekersaantallen natuurlijk veel lager dan gewenst en bleek de samenwerking met bibliotheken lastig in deze periode. De financiële gevolgen van de Coronaperiode worden ook zichtbaarder. De inkomsten uit bezoekers zijn nog nooit zo laag geweest en ook het gemis aan inkomsten uit evenementen en schoolgroepen is goed voelbaar. Het museum liet tot en met 2019 een constante stijging van de bezoekersaantallen zien. En in het jaarverslag van dat jaar ben ik dan ook heel optimistisch over onze toekomst. Dit optimisme is natuurlijk groot maar de huidige situatie gebiedt me om ook realistisch te zijn: de aantallen moeten omhoog en de inkomsten stijgen om het voortbestaan van het museum te garanderen. Het tekort aan inkomsten is vooral zichtbaar op de afdeling Collectie (geen Conservator Oude Collectie en medewerker voor de bruiklenen). Het museum werkt aan een plan om dit te veranderen, dit zal te zijner tijd aan het Ministerie overhandigd worden.

Gelukkig staan er ook voor het komende jaar weer mooie projecten op het programma. Zo is op dit moment de tentoonstelling Groeten uit de Oriënt te zien. We merken dat de aantallen voor deze tentoonstelling langzaam stijgen. Om dit vast te houden investeren we met een grote marketingcampagne met radiospots en online advertenties. In het najaar volgt de tentoonstelling met Ruud de Wild. Samen met Ruud nemen we de bezoeker mee op reis langs de Nederlandse liedgeschiedenis. Deze tentoonstelling wordt ondersteund vanuit het radioprogramma van Ruud en we zijn dan ook hoopvol over de bezoekersaantallen voor deze tentoonstelling.

Dankzij een strak financieel beleid zijn we er in 2021 toch in geslaagd om een, gezien de omstandigheden, goed eindresultaat te behalen. We gaan vol enthousiasme door en gaan er weer een mooi jaar van maken.

Sandra Bechtholt, Directeur

Hoofdstuk 1: Bestuursverslag

In dit bestuursverslag vindt u de verantwoording voor de subsidies die het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft toegezegd als onderdeel van de Cultuursubsidie Publieksactiviteiten en de Erfgoedwetsubsidie 2021 - 2024.

De Stichting tot Beheer van het Museum van het Boek | Museum Meermanno Westreenianum (Huis van het boek) heeft ten doel het bevorderen bij een breed publiek van kennis en belangstelling voor de ontwikkelingen op het gebied van de geschiedenis van boek- en drukkunst op alle aspecten behalve tekstueel inhoudelijke. Het beleid van het museum bestaat uit het mogelijk maken en uitvoeren van diverse activiteiten, zoals in dit verslag beschreven, om deze doelstelling te realiseren.

1.1. Het exploitatieresultaat

Hieronder volgt een toelichting op het exploitatieresultaat:

Verkorte exploitatierekening	Realisatie 2021	Realisatie 2020
	€	€
Totaal publieksinkomsten	48.310	69.017
Totaal overige directe inkomsten	3.727	5.439
Totaal bijdragen uit private middelen	201.704	60.575
Baten in natura	0	71.725
Totaal structureel OCW	1.229.154	1.254.369
Totaal (niet-structureel) publieke subsidie overig	246.973	418.496
Totale baten	1.729.868	1.879.621
Totale lasten	1.682.238	1.797.777
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	47.630	81.844
Saldo rentebaten/lasten	-3.856	-241
Exploitatieresultaat vóór bestemmingen	43.774	81.603
Onttrekking reserve bedrijfsinstallaties	-10.681	-8.666
Dotatie reserve boekengeluk	9.078	6.492
Dotatie/onttrekking reserve nalatenschap Boekestein	88.121	-49.550
Totale mutaties posten van het eigen vermogen	86.518	-51.724
Exploitatieresultaat na bestemmingen	-42.744	133.327
Onttrekking herwaarderingsreserve	-3.037	-2.892
Eigen vermogen begin boekjaar	1.769.071	1.690.360
Dotaties/onttrekkingen	40.737	78.711
Eigen vermogen einde boekjaar	1.809.808	1.769.071

- Het exploitatieresultaat na bestemmingen is ten opzichte van 2020 verminderd tot € - 42.744 in 2021. De vermindering wordt grotendeels veroorzaakt doordat in 2021 een dotatie aan de reserve nalatenschap Boekestein plaatsvindt van € 88.121, een positief beleggingsresultaat van de vordering. In 2020 bedroeg de herwaardering € - 49.550.
- De bijdragen uit private middelen zijn ten opzichte van 2020 gestegen vanwege het positieve beleggingsresultaat nalatenschap Boekestein.
- Het aantal bezoekers dat het museum heeft bezocht is van 11.348 in 2020 gedaald naar 7.271 in 2021. Dit had ten gevolge dat de publieksinkomsten ten opzichte van 2020 met 30,0% zijn gedaald in 2021. Het museum realiseerde minder tentoonstellingen. Het museum heeft niet-structurele subsidie van OCW mogen ontvangen ter dekking van lasten en gemiste baten ten bedrage van € 91.500 en van RVO ten bedrage van € 53.819 waarvan € 5.592 betrekking had op 2020.

1.2.1. De financiële positie

Hieronder volgt een toelichting op de financiële positie:

Verkorte balans	Realisatie 31-12-2021	Realisatie 31-12-2020
	€	€
Totale vaste activa	1.494.401	1.401.725
Vorraden	5.673	14.356
Overige vlottende activa	1.522.020	1.533.923
TOTALE ACTIVA	3.022.094	2.950.004
Algemene reserve	263.828	306.572
Reserve bedrijfsinstallaties	122.178	132.859
Reserve Boekengeluk	144.995	135.917
Reserve nalatenschap Boekestein	1.278.794	1.190.673
Reserve effecten	13	3.050
Totaal eigen vermogen	1.809.808	1.769.071
Totale langlopende schulden > 1 jaar	696.505	600.661
Totale kortlopende schulden < 1 jaar	515.781	600.272
TOTALE PASSIVA	3.022.094	2.970.004

- Het vermogen van het museum ultimo 2021 is € 1.809.808. Het vermogen bestaat uit een vrij besteedbaar gedeelte en bestemmingsreserves die voor speciale doelen bestemd zijn. De solvabiliteit (eigen vermogen / totaal vermogen) is gestegen van 59,6% in 2020 naar 59,9% in 2021. Deze percentages lijken hoog, maar zijn dat bij nadere beschouwing niet. De uitkomsten worden beïnvloed doordat de bestemmingsreserves worden meegeteld in het eigen vermogen, terwijl zij zijn bedoeld voor specifieke bestemmingen en niet vrij besteedbaar zijn. Als wordt gerekend met de – vrij besteedbare – algemene reserve is de solvabiliteit 8,7% (eind 2020: 10,3%). Daarmee ligt de solvabiliteit onder de grens van 10% die door OCW werd gehanteerd bij een risicoanalyse van enkele jaren geleden.
- De financieringspositie geeft inzicht in de financieringsverhoudingen en de mate waarin op korte termijn aan financiële verplichtingen kan worden voldaan. De current ratio (vlottende activa / vlottende passiva) steeg in 2021 tot 2,9 (2020: 2,6). Dit ligt ruim boven het minimum van 1. Het management van de liquiditeitspositie krijgt veel aandacht.
- Deze verantwoording is de eerste binnen de subsidieregeling Cultuursubsidie en Erfgoedwetsubsidie 2021-2024. Het museum heeft voor deze cultuurperiode een activiteitenplan ingediend bij OCW. Subsidieverstrekingen zijn vastgesteld door OCW. Hiermee is de continuïteit gewaarborgd.

Hieronder volgen toelichtingen op het beleggingsbeleid aangaande:

I. Fonds Meermannno-Westreenianum:

Sinds 2003 omvat de jaarrekening van het museum tevens de balans en winst- en verliesrekening van het Fonds Meermannno-Westreenianum. De cijfers zijn de in de samengevoegde balans en winst- en verliesrekening opgenomen. Het Fonds Meermannno-Westreenianum omvat een effectendepot zonder portfeuillemodel; de obligaties. Er is gekozen voor een behoudend beleggingsprofiel.

II. Nalatenschap mevrouw Boekestein:

In 2014 is de nalatenschap van mevrouw G.A. Boekestein aanvaard onder last van vruchtgebruik. De nalatenschap is belegd in aandelen (twee coin depots). De waarde per 31-12-2021 bedraagt € 1.436.349. Rekening houdend met de levensverwachting van de vruchtgebruikers en een rentevoet van 2% wordt een waarde opgenomen van € 1.278.794. De belegging alsmede het rendement komt ten bate van de nog levende vruchtgebruikers. Indien de nalatenschap door overlijden van een van hen of beiden zal vrijkomen voor het museum, zal het rendement van deze aandelen jaarlijks ten bate van het museum worden aangewend aan de volgende doelen: collectie-uitbreiding en behoud en beheer van de bestaande collectie, het presenteren van de collectie tijdens vaste en tijdelijke presentaties en het aanwenden van de collectie voor educatief gebruik.

1.2.2. Begroting 2022 in het kader Regeling beheer rijkscollectie en subsidiëring museale instellingen

BATEN	Boekjaar 2022
Eigen inkomsten	
1. Publieksinkomsten binnenland (2+3):	187.500
2. <i>Kaartverkoop</i>	57.000
3. <i>Overige publieksinkomsten</i>	130.500
4. Publieksinkomsten buitenland	0
5. Totaal Publieksinkomsten (1+4)	187.500
6. Sponsorinkomsten	5.000
7. Overige directe inkomsten	2.000
8. Directe inkomsten (6+7)	7.000
9. Indirecte inkomsten	
10. Bijdragen uit private middelen:	285.700
11. Totaal eigen inkomsten (5+8+9+10)	480.200
Subsidies	
12. Totaal structureel OCW (13+14+15+16):	1.305.983
13. <i>Publieksactiviteiten</i>	854.176
14. <i>Collectiebeheer</i>	112.467
15. <i>Huisvesting</i>	339.340
16. <i>Niet zijnde publiek, collectiebeheer en huisvesting*</i>	0
16. Totaal structureel Provincie	0
17. Totaal structureel Gemeente	0
18. Totaal structureel publieke subsidie overig	0
19. Totaal incidentele publieke subsidie	14.500
20. Totaal subsidies (12+16+17+18+19)	1.320.483
21. TOTALE BATEN (11+20)	1.800.683
LASTEN	Boekjaar 2022
1 Publieksactiviteitenlasten (2+3):	700.000
2. <i>Activiteitenlasten</i>	303.000
3. <i>Personeelslasten</i>	397.000
4. Huisvestingslasten (5+6+7+8):	339.340
5. <i>Klein onderhoud</i>	131.000
6. <i>Groot onderhoud</i>	36.990
7. <i>Voorziening onderhoud</i>	0
8. <i>Overige huisvestingskosten</i>	171.350
9. Collectie-lasten (10+11+12):	334.250
10. <i>Collectie-uitgaven</i>	45.250
11. <i>Personeelslasten</i>	274.000
12. <i>Kunstaankopen</i>	15.000
13. Afschrijvingen	67.500
14. Personeelslasten niet zijnde publiek en/of collectie	251.500
15 Overige lasten	99.350
16 Totale lasten (1+4+9+13+14+15)	1.791.940
RESULTAAT	8.743
1 Saldo rentebaten / -lasten	0
2 Mutaties Aankoopfonds	0
3 Mutaties algemene reserve, bestemmingsreserve en/of -fonds**	7.500
4 Exploitatieresultaat na resultaatbestemming	1.243

1.3. Inzichtelijke kwalitatieve beschrijving van de verrichte activiteiten in het afgelopen jaar en het al dan niet realiseren van de voorgenomen activiteiten

1.3.1 Inleiding & Corona

2021 was wederom een jaar waarin corona een grote rol speelde. Het museum was gesloten vanaf half december 2020 tot 5 juni 2021 en daarna weer vanaf 19 december. Dit heeft vanzelfsprekend gevolgen gehad voor de programmering in het museum. Zo zijn er tentoonstellingen verlengd en andere uitgesteld. Het museum kon minder scholen ontvangen en er werden lange tijd geen activiteiten georganiseerd op de educatiezolder. Ook dit jaar ging het museum op zoek naar bezoekers op locaties buiten het museum. In dit bestuursverslag gaan we hier dieper op in.

1.3.2 Vooruitblik

In de afgelopen jaren is in het museum hard gewerkt aan de zichtbaarheid van het museum en de collectie. Daarnaast hebben we prachtige tentoonstellingen gerealiseerd waarmee we een nieuw publiek aanboorden. Het doel was om als Huis van het boek door te groeien naar ten minste 30.000 bezoekers in het museum. Eind 2019 lag dit doel binnen handbereik. Helaas gooide de coronacrisis roet in het eten. De afgelopen twee jaar eindigden we rond de 10.000 bezoekers. Het is een schrale troost dat het museum niet het enige museum is met deze problemen; de hele sector heeft met een daling van ca. 60% van de bezoekersaantallen te maken. Dit betekent dat we de komende tijd als sector keihard moeten werken om de bezoeker weer terug te laten keren naar de musea. Gelukkig staan er mooie tentoonstellingen gepland waarmee we de bezoeker weer hopen te verleiden om naar Huis van het boek te komen.

Wat zijn de bedreigingen waarmee wij rekening houden:

- Langetermijneffecten corona: zie hierboven;
- Binnenklimaat in het museum: onvoldoende ventilatie, te warm in de zomer en gebrek aan financiële middelen om dit op te lossen;
- Gebrek aan verduurzaming: slechte isolatie, geen dubbelglas etc.;
- Financiën:
 - Structureel te weinig middelen om activiteiten zoals tentoonstellingen, evenementen en educatieve activiteiten te organiseren en collectiebeheer op de optimale wijze in te richten;
 - Moeilijk om het tentoonstellingsschema vol te houden met beperkte middelen en mensen;
 - Geen conservator oude collectie (bedreiging voor collectie) en geen verantwoordelijk medewerker voor het bruikleenverkeer;
 - Onvoldoende middelen om noodzakelijke vernieuwingen in de museale opstelling door te voeren.

De komende jaren gaan we met vereende krachten aan de slag om deze bedreigingen het hoofd te bieden.

1.3.3 Activiteiten

1.3.3.1 Tentoonstellingen

Ook dit jaar moesten er weer een aantal tentoonstellingen uitgesteld of verlengd worden. Dit is dankzij de inzet van de collega's en de flexibele houding van de vele bruikleengevers opnieuw gelukt en dit leidde tot een interessant en afwisselend tentoonstellingsprogramma.

Begane Grond	Data	Opmerkingen
Vol Verhalen	t/m 6 mrt 2021	Geen bezoek in 2021 ivm sluiting museum
Bekroond boekontwerp	5 juni t/m 27 juni 2021	Verplaatst, stond oorspronkelijk gepland voor maart 2021
Geheimschrift	10 juli t/m 24 oktober 2021	
Groeten uit de Oriënt	7 nov. 2021 t/m 6 mrt 2022	Geen bezoek vanaf 19 december 2021 (in 2022 weer open)
Rode Zaal		
Pochoir	t/m 17 januari 2021	
Elisa Pesapane & Jean Pierre Rawie	5 juni t/m 15 augustus 2021	Verplaatst, stond oorspronkelijk gepland voor april 2021
Hermans in vorm	2 sept. 2021 t/m 9 jan 2022	Verlengd tot en met 6 maart 2022
Souterrain		
Schonste Bucher aus aller Welt	t/m 21 februari 2021	Geen bezoek in 2021 ivm sluiting museum
Pop ups	5 juni t/m 26 sept. 2021	
De lezer van de 19 ^{de} eeuw	28 sept. 2021 t/m 30 jan. 2022	Geen bezoek meer vanaf 19 december ivm sluiting museum
Boekzaal	Wisseling op 13 jan., 1 mrt, 19 juli, 6 dec.	

Al in 2021 hadden we besloten om de tentoonstelling 'Groeten uit de Oriënt' te verplaatsen naar het najaar. Dit bleek, met het oog op de vele sluitingen en de beperkende maatregelen rond het bezoek, een goede beslissing. Aan de tentoonstelling is ruim twee jaar gewerkt en op 6 november konden we deze eindelijk openen. Net als in voorgaande jaren werkten we voor de opening samen met de Centrale Bibliotheek in Den Haag. De tentoonstelling werd geopend met een gesprek tussen Bert Sliggers (gastcurator) en Sandra Bechtholt onder leiding van Hizir Cengiz, waarna Shervin Nekuee een korte lezing over het thema in de tentoonstelling gaf.

De tentoonstelling is geprogrammeerd in het kader van de reeks revolutionaire tentoonstellingen en volgt op 'Foute boeken?' en 'Porno op papier'. Hoofdthema in de tentoonstelling is de westerse blik op het Oosten. De bezoeker maakt een reis door de Oriënt aan de hand van een aantal thema's, zoals het oriëntalisme en de 'Verhalen uit 1001 nacht' en wordt tot slot bevraagd over de eigen blik op het Oosten. De meerstemmigheid komt in de tentoonstelling tot uiting in vijf gefilmde interviews met vooraanstaande sprekers, onder wie Kader Abdolah, Hassnea Bouazza en Abdelkader Benali.

De tentoonstelling Groeten uit de Oriënt is verlengd t/m 6 juni 2022.

In de zomer kon de bezoeker de tentoonstelling 'Geheimschrift' bezoeken. Dit was een tentoonstelling gericht op families met kinderen (voor iedereen van 8 jaar en ouder) die volledig werd samengesteld en ontworpen door de medewerkers van het museum. De reacties op deze tentoonstelling waren positief en dit sterkt ons in de strategie om iedere zomer een familietentoonstelling te programmeren.

De tentoonstelling 'Ruud de Wild, songboek' werd verplaatst naar het najaar van 2022.

1.3.3.2 Buiten de deur

Belangrijke pijler onder het beleid van Huis van het boek is het programmeren van tentoonstellingen op externe locaties om zo ook andere doelgroepen te bereiken. Dit betekent dat er ook in 2021 een aantal tentoonstellingen in Openbare bibliotheken te zien waren en opnieuw ook op Schiphol. Helaas ging het festival Lowlands, waar het museum eerder tweemaal een succesvolle presentatie organiseerde, door de lockdown en de coronamaatregelen niet door.

2021	van	tot	totaal aantal	Bereik
QUENTIN BLAKE				
Bibliotheek Oss	15-09-2021	17-10-2021		1.500
Bibliotheek Zoetermeer	20-09-2021	17-10-2021		3.000
FOUTE BOEKEN?				
Bibliotheek Eersel	01-06-2021	30-06-2021		1.000
Bibliotheek Montferland	01-11-2021	30-11-2021		250
OVERIGEN				
Airport Library - Salden	11-02-2021	21-07-2021	2.290.000	22.900
Airport Library - BVB	21-07-2021	22-12-2021	2.290.000	22.900
KB Moam - Papier hier	14-10-2021	02-12-2021		300
				51.850

Door de samenwerking met Probiblio konden we ook weer tentoonstellingen programmeren in de Airport library op Schiphol. Omdat het aantal reizigers op Schiphol toegenomen is ten opzichte van het jaar 2020, konden we hier ook een groot aantal bezoekers ontvangen. Omdat we deze bezoekers niet kunnen tellen, doen we een aanname gebaseerd op het totaal aantal bezoekers in de terminal.

Het museum gaat in 2021 in gesprek met Probiblio om tot een nauwkeurigere inschatting van de aantallen te komen.

In het kader van de samenwerking met creatief platform MOAM, CPNB, Huis van het boek, Letterenfonds en de KB, nationale bibliotheek, was in 2021 eindelijk de tentoonstelling 'Papier Hier' te zien in de KB. Een unieke expositie die kunst combineerde met boeken. Zestien jonge kunstenaars uit verschillende disciplines werden gekoppeld aan zestien toonaangevende Nederlandse schrijvers. In 2020 en 2021 werkten de kunstenaars nauw samen met de auteurs, en creëerden zij werk geïnspireerd op een boek van de auteur. Het project kende de nodige tegenvallers, niet in de laatste plaats door de problemen bij MOAM. De tentoonstelling in de KB werd bezocht door ca. 300 mensen.

Door de coronamaatregelen leek het in eerste instantie moeilijk voor het museum aan de doelstellingen qua bezoekersaantallen en bereik te voldoen, maar door improvisatie, strategische partnerships en hard werken is het toch gelukt om een groot publiek te bereiken.

1.3.3.3 Educatie

Ook voor de afdeling educatie was 2021 geen gemakkelijk jaar. Op 1 januari stond iedereen in de startblokken om weer veel leerlingen te ontvangen, maar helaas was en bleef het museum gesloten. De sluiting duurde maar liefst tot 5 juni en daarmee was het 'schoolseizoen' eigenlijk voorbij. In de tweede helft van het jaar konden scholen ons gelukkig wel weer bezoeken. Het bleef laveren voor de medewerkers van de afdeling: wat mag er wel/wat niet, hoeveel kinderen, wat doen we met begeleiders etc. Uiteindelijk leidde het tot 1.964 bezoeken van scholieren en studenten, ruim 50% minder dan het begrote aantal van 4.750. Het museum verwacht dat het aantal bezoeken van scholieren en studenten in 2022 weer op het niveau van 2019 zal komen.

Workshops en activiteiten

Het museum stelt zich tot doel om bij elke tentoonstelling ook workshops te organiseren voor grote en kleine mensen. In 2021 was dit ingewikkeld door de coronamaatregelen. Desondanks is het de medewerkers gelukt een aantal mooie activiteiten te organiseren. Zo konden de kinderen afgelopen zomer schilderen in de tuin en was er tijdens de herfstvakantie een workshop marmeren. Voor deze activiteiten zoekt het museum zoveel mogelijk naar partners die kunnen helpen bij het 'verkopen' van de activiteiten. In 2021 is er samengewerkt met de Vakantiepas en Festival de Betovering.

Omdat we in 2021 veelal gesloten waren en we toch ons publiek wilden bedienen, zijn er een aantal creatieve en vrolijke video's gemaakt die werden gedeeld via de website, de digitale nieuwsbrieven en de sociale media van het museum o.a.:

- Online workshop 'Hoe maak je een Barbie mummie?'
- Online workshop: 'Pop- up monsters maken'
- Online workshop: 'Inktmonsters maken'
- Online workshop: 'Mondkapjes bedrukken'
- Online workshop: 'Zelf wc papier maken' (met een knipoog)
- Educatieve video's: 'Marmeren met melk', 'Middelleeuwse inkt maken', 'Eieren craquelieren'

Openstelling educatiezolder

Normaal gesproken biedt het museum bezoekers in de weekenden demonstraties aan in de drukkerij op de educatiezolder. Daarnaast kan men in het scriptorium zelf aan de slag met een ganzenveer om zo te ervaren hoe het moet zijn geweest om als een monnik te schrijven. Door de lockdowns en de hoge leeftijd van onze vrijwilligers heeft het museum deze activiteiten in 2021 in zeer beperkte mate kunnen organiseren.

1.3.3.4 Museumnacht

Gelukkig kon de Museumnacht in 2021 doorgaan op 9 oktober. Het museum stond de hele avond in het teken van de najaarstentoonstelling 'Groeten uit de Oriënt' met workshops en lezingen. Dit was een eclatant succes met maar liefst 1.055 bezoekers.

1.3.3.5 Bezoekersaantallen

We begonnen 2021 met grote ambities, die we helaas drastisch hebben moeten bijstellen. In 2021 hebben we 7.271 bezoekers ontvangen in het museum; opnieuw een fikse daling ten opzichte van de 11.348 bezoekers in 2020. De daling is helemaal omvangrijk als we deze vergelijken met de 28.023 bezoekers waarmee het museum 2019 afsloot. Het is natuurlijk een schrale troost dat deze daling in lijn is met onze collega musea.

Ondanks interessante tentoonstellingen zoals 'Geheimschrift' en 'Groeten uit de Oriënt' blijkt het moeilijk om de bezoeker te verleiden tot een bezoek aan het museum. Daarnaast waren we gesloten in de maanden waarin we normaal gesproken veel educatieve groepen ontvangen. En ook in de periodes dat we open waren, ontvingen we veel annuleringen van scholen.

In 2022 gaan we aan de slag om weer richting het bezoekersaantal van 2019 te komen, natuurlijk door het maken van interessante tentoonstellingen maar ook door het ontwikkelen van workshops en lezingen en samenwerking met partners. Het dalende aantal bezoekers is geen probleem dat alleen bij Huis van het boek

bestaat, door de vele sluitingen heeft de hele culturele sector met deze daling te maken. Naast onze eigen inzet is actie voor en door de gehele branche dus hard nodig.

1.3.3.6 Marketing & Communicatie

Huis van het boek stond ook in 2021 voor de uitdaging dat de deuren van de musea lange periodes dicht waren en het culturele leven zich soms volledig online leek af te spelen. Hoe ga je daar mee om? Zeker omdat de marketinginzet toch primair gericht is op branding en het verhogen van fysieke bezoekersaantallen. Noodgedwongen lag de focus van de branding in 2021 op het versterken en vergroten van de online zichtbaarheid van Huis van het boek.

Online

In 2021 waren onze website en sociale media door de lockdowns van extra belang om in contact te komen en te blijven met onze trouwe en toekomstige bezoekers. Hierbij lag de focus op het bieden van wisselende educatieve en prikkelende content als korte (educatieve) video's, 'collectie weetjes' en kijkjes achter de schermen.

In 2021 trok de website 51.624 unieke bezoekers die in totaal 113.433 pagina's hebben bezocht. Het is goed om te vermelden dat met de lockdowns er een terugval in het aantal bezoekers is geweest omdat de betaalde display campagnes rondom tentoonstellingen gepauzeerd zijn. Binnen het huidige CMS kunnen o.a. de bezoeken aan de online tentoonstelling 'Ruud de Wild, songbook' niet worden weergegeven in Google Analytics omdat voor deze tentoonstelling gewerkt wordt met een eigen domein. Dit probleem wordt opgelost met de lancering van de nieuwe website in maart 2022.

In 2021 is verder gewerkt aan de optimalisering van de vindbaarheid van de website door middel van SEO (zoekmachine- optimalisatie) en SEA (Google Adwords). Ondanks de aangescherpte criteria van Google, kwam Huis van het boek ook in 2021 in aanmerking voor een Google Grant ter waarde van \$ 250.000.

In 2021 is de website van Huis van het boek 65.240 keer bezocht. In vergelijking met 2020 betekent dit aantal een daling van 2%. Dit is met name een gevolg van de tijdelijke sluitingen van het museum en de vermindering van media-aandacht en de campagnes waarop tijdens de sluitingen bezuinigd is.

SEA resultaat

Oorsprong van de online bezoeker :

34% - Organisch

23% - Other (hieronder vallen NSC, Facebook, advertenties en DagjeWeg.NL)

21% - Direct

10% - Referral

9% - Google Ads Grants

3% - Social

- De Google Ads werden afgelopen jaar plm. 66.510 keer vertoond en dit leverde plm. 6.450 bezoeken op aan de website. Dit is een doorklik-percentages oftewel CTR van 10%.
 - De vijf best presterende zoekwoorden dit jaar zijn: 'laatste nieuws overzicht', 'bibliotheek', 'uitagenda den haag', 'uitstapjes den haag' en 'huis van het boek'.
 - In 2021 waren de vijf best presterende campagnes: 'Nieuws', 'Free time - Den Haag', 'Miniatuurboekjes', 'Free Time - Algemeen' en 'Brand Awareness - Huis van het Boek'.
-

Sociale media (Facebook, Twitter, Instagram)

Huis van het boek richtte zich op het verder vergroten en optimaliseren van de online community door het actief inzetten op sociale media (Facebook, Twitter en Instagram). De interactie met het publiek werd met name gestimuleerd door het delen van nieuws over de tentoonstellingen, collectie en video's en door het stellen van vragen aan het publiek. Het museum blijkt in staat om met interessante content een steeds grotere community te bedienen.

Op onze sociale media lag de focus op het delen van inspirerende (deels user generated) en (kunst-) en (boek)historische content.

De resultaten in 2021

- Facebook: 5.901 volgers (+331). Begin 2021: 5.570 en eind 2021: 5.901;
- Twitter: 3.733 volgers (+192). Begin 2021: 3.541 en eind 2021: 3.733;
- Instagram: volgers 2.445 (385+). Begin start 2021: 2.060 en eind 2021: 2.445.

Digitale nieuwsbrieven

Tenminste eenmaal per maand verstuurt het museum een digitale nieuwsbrief naar ruim 3.084 belangstellenden; een groei van 340 t.o.v. 2020. Per mail ontvangt men informatie over tentoonstellingen, activiteitenworkshops en interessante feitjes over de collectie. Daarnaast wordt sinds 2020 ook een interne mail gemaakt voor medewerkers en vrijwilligers, om tijdens de lockdowns en het thuiswerken contact met elkaar te houden.

Demografische gegevens (online) bezoekers

Onze online bezoekers bevinden zich vooral in Nederland en dan met name in de plaatsen op plm. 60 km rondom Den Haag (Den Haag, Amsterdam, Rotterdam en Leiden). Dit is ook de regio waarop het museum zijn betaalde campagnes richt. Wat betreft leeftijdscategorieën zit de grootste groep volgers in de leeftijd 35-44 jaar, gevolgd door 45-54 en 55-64 jaar. Dit past bij de doelstelling om ook jongere doelgroepen naar het museum te trekken.

Resultaten PR 2020 (print en online)

	2021	2020	2019
Artikelen	141	303	419
Mediawaarde:	€ 378.643	€ 405.523	€ 471.028
Bereik	105.975.817	178.774.55	202.005.25

Helaas is het in 2021 vanwege de lockdowns en de coronamaatregelen niet mogelijk gebleken de stijgende lijn in media-aandacht van de afgelopen jaren vast te houden.

Museumtijdschrift Leeslint

Ook dit jaar verscheen tweemaal het museumtijdschrift *Leeslint* dat aan alle Vrienden en aan een groep belangrijke museumrelaties wordt gestuurd. Bezoekers aan het museum kunnen het blad met artikelen over de activiteiten van het museum mee naar huis nemen. Het tweede nummer van dit jaar was een themanummer t.g.v. de tentoonstelling 'Groeten uit de Oriënt'.

Canon van Nederland

Op 15 april ondertekenden Teus Eenkhoorn, directeur Openlucht Museum en initiatiefnemer van het Canonnetwerk, en Sandra Bechtholt het officiële contract waarmee maar liefst vijf topstukken van Huis van het boek in de Canon van Nederland werden opgenomen. Per 22 april 2021 maakt Huis van het boek met maar liefst vijf topstukken deel uit van dit netwerk. De topstukken zijn: de Rijmbijbel van Jacob van Maerlant uit 1332 (voor het venster 'Hebban olla vogola' over de ontwikkeling van de Nederlandse taal), een boek van Plotinus uit de persoonlijke bibliotheek van Erasmus waarin hij zijn eigen naam heeft geschreven (voor het venster 'Erasmus'). De drie andere objecten maken deel uit van de vensters 'Karel de Grote', 'Koloniale geschiedenis' en 'Tweede wereldoorlog'. Dit zijn respectievelijk een Evangeliarium uit de tiende eeuw, de eerste Engelse, ongecensureerde vertaling van Max Havelaar van Multatuli en De Blauwe Schuit-uitgave Sabbatsgesänge en de daarvoor gebruikte sjablonen van H.N. Werkman.

1.3.3.7 Stakeholderbeleid

Het museum houdt op diverse manieren contact met zijn stakeholders. Tweemaal per jaar stuurt het museum het museumtijdschrift *Leeslint* aan alle Vrienden en aan een groep belangrijke museumrelaties. Bezoekers aan het museum kunnen het blad met artikelen over de activiteiten van het museum mee naar huis nemen. Het tweede nummer van dit jaar was een themanummer t.g.v. de tentoonstelling 'Groeten uit de Oriënt'.

Begin 2021 heeft het museum de publicatie Den Haag Boekenstad verstuurd aan de Vrienden en de relaties. De door studenten van de KABK bijzonder vormgegeven stadswandeling voert de lezer langs alle 'boekenplekken' in Den Haag. Met de actie 'Boek zoekt vrouw, man en bedrijf' biedt Huis van het boek zijn

achterban de mogelijkheid tegen betaling een boek uit de collectie te adopteren. Uiteraard nodigt het museum deze mensen ook regelmatig uit voor tentoonstellingsopeningen en andere bijeenkomsten

1.3.3.8 Partners

Het museum heeft in 2021 een nieuwe samenwerkingsovereenkomst met de KB getekend voor de huidige planperiode. In deze overeenkomst staat onder andere dat het museum vanaf 2022 het bruikleenverkeer zelf gaat verzorgen. In het kader van de verhuizing van het magazijn van de KB zal het museum het komend jaar gebruiken om de mogelijkheden voor het toekomstig depot van het museum in kaart te brengen.

Eind november is de eerste aanzet gemaakt tot een samenwerkingsovereenkomst met de UB Leiden. De twee partijen zijn voornemens om de komende vier jaar samen o.a. tentoonstellingen te gaan ontwikkelen op basis van beider collecties.

Net als in voorgaande jaren heeft het museum in 2021 samengewerkt met Theater de Vaillant, de Openbare bibliotheken, Probiblio, de Vrije Academie, Stichting Vakantiepas, Festival de Betovering en Festival Winternachten.

1.3.3.9 Zakelijke markt

In 2021 konden we door de lockdowns en de coronamaatregelen niet veel zakelijke bezoekers ontvangen. Gelukkig is het wel gelukt om onze vaste gasten vast te houden en we verwachten dan ook dat het aantal zakelijke bezoekers in 2022 weer zal stijgen.

1.3.3.10 Informatie Technologie (IT)

In 2021 zijn de volgende stappen gezet om het thuiswerken te professionaliseren. Zo is iedereen volledig overgegaan naar werken in de Cloud en hebben we een gratis (ter beschikking gesteld door Microsoft) Teams abonnement gekregen. Deze applicatie zorgt ervoor dat mensen gemakkelijk op afstand met elkaar kunnen samenwerken. De komende jaren zullen we verder investeren om met name het projectmatig werken te vergemakkelijken. Om de flexibiliteit van de medewerkers verder te vergroten, worden pc's geleidelijk aan vervangen door laptops.

In 2021 werd ook de overgang naar een nieuwe versie van de collectiedatabase (Adlib) afgerond en in oktober werd het kassasysteem vervangen.

1.3.3.11 Collectie

De afdeling heeft in 2021, ondanks de lastige omstandigheden, weer een grote slag gemaakt in de registratie, digitalisering en conservering van de omvangrijke collectie van het museum. Dit ondanks het vertrek van de conservator Oude Collectie, die helaas wegens gebrek aan financiële middelen niet vervangen kon worden.

Registratie & ontsluiting

- 680 boeken ingevoerd en ca. 8.000 titels gewijzigd;
- overige objecten, ca. 3.500 inventarisnummers ingevoerd of gewijzigd. Naast aanpassingen in de tekst van de beschrijvingen werd digitaal beeld toegevoegd;
- Behalve aan losse objecten werd in 2021 o.a. gewerkt aan de collecties Struik (industriële boekbanden) en de archieven van vormgevers Piet Gerards, Alice Horodisch en Alje Olthof.
- In samenwerking met de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed werd de gehele geregistreerde collectie zichtbaar gemaakt in de website Collectie Nederland.

Schenken en aankopen

Met steun van de Vrienden van het museum konden een aantal belangrijke objecten worden verworven, waaronder werken van Peter Malutzki, Philip Zimmermann, Veronika Schaeppers, Russel Maret, Alex Scheidemann en Gaylord Schanilec. In opdracht van Huis van het boek maakte Anne van Oldenbeek een tweede exemplaar van haar afstudeeropdracht aan ARTEZ Zwolle: *Woordbeeld. Woordenboek van onze*

maatschappelijke problemen. Dit werd mogelijk gemaakt door het fonds Cox-De Ronde. Daarnaast is de collectie 'Schönste Bücher aus aller Welt 2020' (internationale best verzorgde boeken) aangekocht.

Ook maakten de Vrienden de aankoop mogelijk van enige belangrijke archivalia met betrekking tot de internationaal erkende typograaf en letterontwerper Jan van Krimpen, afkomstig van diens zoon, Huib van Krimpen. Het belangrijkste onderdeel hiervan zijn 25 nog onbekende lettertekeningen die Van Krimpen maakte in opdracht van de Parijse firma Deberney & Peignot.

Digitalisering

Tussen januari en september werd in de leeszaal van Huis van het boek in samenwerking met het Huygens Instituut, het pilotproject EcodicesNL gerealiseerd, waarbij ruim 70 handschriften van voor- tot achterplat gedigitaliseerd werden. Dankzij de steun van de Vrienden van Huis van het boek en het Fonds 's-Gravenhaagsche boekhandelaren kon dit digitaliseringsproject verlengd worden tot het eind van 2021.

De Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen was zo vriendelijk het museum de voor het project EcodicesNL aangeschafte apparatuur tot en met 15 januari 2022 in bruikleen te geven. In deze vier maanden werden onder meer nog eens 50 handschriften en ruim 100 handschrift-fragmenten, 151 autografen, 2 blokboeken en 90 incunabel-fragmenten gedigitaliseerd. Daaronder bevinden zich wereldwijd unieke exemplaren.

De belangrijkste handschriften, van de 6^e tot en met de 16^e eeuw, werden in deze projecten meegenomen, waaronder de absolute topstukken als de Rijmbijbel uit 1332 (10 B 21), de Bible Historiale uit 1372 (10 B 23) en het laatste door de Meester van Katharina van Kleef verluchte handschrift uit omstreeks 1460 (10 F 50). Diverse medewerkers van het Huygens Instituut hebben aan dit project meegewerkt, onder wie met name Sebastiaan van Daalen en Renée Schilling. In de tweede fase van het project werkte stagiaire Julia Knol (student Ancient Medieval and Renaissance Studies RUU) mee. Het in dit kader gemaakte beeldmateriaal zal in de loop van het project EcodicesNL in een landelijke database worden opgenomen. De foto's van het pilotgedeelte worden in 2022 nabewerkt en aan het museum geleverd. Naar schatting zullen dit ca. 20.000 scans zijn. In het tweede fase zijn ca. 13.000 scans gemaakt.

Voor het project Metamorfoze, en in samenwerking met het Noord-Hollands Archief in Haarlem, werden de in het museum bewaarde archieven van Charles Nypels, A.A.M. Stols, John Buckland Wright, Henri Friedländer en Stefan Schlesinger gedigitaliseerd. In totaal zijn in het kader van dit project ca. 170.000 scans gemaakt. Dit project startte in 2019 en zal in het voorjaar van 2022 worden afgerond.

Met ondersteuning van het particuliere fonds Fonds 5 werd het archief van de typograaf en boekvormgever Helmut Salden gedigitaliseerd. Salden was een vooraanstaand vormgever, die gedurende decennia mede het gezicht bepaalde van uitgevers als Van Oorschot, de Arbeiderspers en Contact. In het kader hiervan werden ca. 37.000 scans gemaakt.

Tot slot werd ook het archief van boekbinderij Van Bommel gedigitaliseerd (ruim 2.300 scans).

Bruiklenen

Als gevolg van de coronacrisis zijn er in 2021 weinig bruiklenen aan tentoonstellingen van collega musea verzorgd. Het museum werkte mee aan de tentoonstelling 'De Pest' in Museum Het Valkhof. Het museum besloot de tentoonstelling uit te stellen naar 2022. De geleende objecten uit Huis van het boek zullen daar tot en met augustus 2022 te zien zijn.

De objecten uit de collectie van het museum waren wel te zien in tentoonstellingen in Huis ten Bergh, Design Museum Den Bosch (in de tentoonstelling 'Goth'), het Spinozahuis en Museum Catharijneconvent.

Mediatheek

Digitalisering van de collectie is een van de belangrijkste doelstellingen van het collectiebeleid. Het is dan ook goed om te constateren dat er in 2021 wederom een stijging te zien was in het aantal aanvragen in de Mediatheek. Maar liefst 64 keer werd er een verzoek gedaan voor een of meerdere beelden. De aanvragen komen uit de hele wereld en zowel instellingen als particulieren. Zoals gebruikelijk weten de Nederlandse

universiteiten ons goed te vinden, andere opvallende namen dit waren: Bibliotheca Philosophica Hermetica, KU Leuven, Freie Universität Berlijn en het Getty Museum

1.3.3.12 Personeelszaken

De controller/hoofd HR en de directeur hebben in het afgelopen jaar een aantal belangrijke stappen gezet in het ontwikkelen van het nieuwe personeelsbeleid. Zo is er gewerkt aan de functiebeschrijvingen, beoordelings- en functioneringsgesprekken en is er een start gemaakt met het omzetten van de organisatie naar een meer project gestuurde organisatie. Helaas moesten we wegens gebrek aan financiële middelen in 2021 afscheid nemen van de projectleider reizende tentoonstellingen, de projectmedewerker tentoonstellingen en de conservator Oude Collectie.

Om tijdens de lockdown contact met elkaar te houden, werd tijdens de lockdown iedere paar weken een nieuwsbrief verstuurd gevuld door een van de medewerkers en werd er in het eerste half jaar iedere donderdag virtueel koffie gedronken.

1.4.1 Samenstelling directie & Raad van Toezicht

De directie bestaat uit:

- Directeur: Mevrouw Drs. S. Bechtholt;
- Plaatsvervangend directeur/Hoofd Collecties: de heer Drs. R. Tax.

De Raad van toezicht bestaat uit:

Rooster van aftreden RvT	Termijn 1	Termijn 2
Mw. Dr. E.J.B. Knibbeler, algemeen directeur Koninklijke Bibliotheek (permanent lid)		
Mr. T.H.J. Joustra, o.a. voorzitter NPO (voorzitter)	25-11-2015 / 25-11-2020	2020-2025
Dhr. W. van der Stelt, voormalig VP Strategic Relations, Springer Nature (lid)	17-12-2014 / 17-12-2019	2019-2024
Dr. K. Veling, voormalig directeur van ProDemos, politicus en voorzitter VOB (lid) (NB: in februari 2016 met terugwerkende kracht benoemd.)	01-01-2016 / 01-01-2021	2021-2026

1.4.2 De wijze waarop het bestuur invulling heeft gegeven aan Governance Code Cultuur:

Huis van het boek onderschrijft de Code Cultural Governance. Om de governance te waarborgen, volgen we de volgende regels:

- Regelmatig overleg tussen een vertegenwoordiger van de RvT en de directeur van het museum;
- Tenminste tweemaal per jaar RvT vergadering;
- Tweemaal per jaar functionerings-/beoordelingsgesprek directeur met twee leden van de RvT.

1.4.3 De wijze waarop het bestuur invulling heeft gegeven aan Code Culturele Diversiteit:

Huis van het boek erkent het belang van een divers culturaanbod en van culturele diversiteit in de sector zelf. Bij de programmering van de activiteiten wordt specifiek aandacht besteed aan (culturele) diversiteit van de mogelijke deelnemers. Marketing en communicatie worden afgestemd op het bereiken van die groepen die we met de diverse programmaonderdelen willen bereiken.

Eind 2017 heeft het museum toegezegd mee te werken aan de Haagse Cultuuracademie, een nieuw initiatief van de CultuurSchakel en Theater De Vaillant. Doel is om een krachtige impuls te geven aan de diversiteit en kennisdeling van de culturele sector in de stad. Die wordt gerealiseerd door te investeren in een opleiding en in een netwerk van young professionals met een diverse achtergrond die al werken, of die willen gaan werken in de Haagse culturele sector.

Voor de tentoonstelling 'Groeten uit de Oriënt' werken we samen met sprekers en deskundigen met een bi-culturele achtergrond en wordt randprogrammering georganiseerd in samenwerking met Theater de Vaillant.

1.5. Ondernemerschap/samenstelling eigen inkomsten en strategie bij tegenvallende resultaten

De eigen inkomsten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Eigen inkomsten	Realisatie 2021	Realisatie 2020
	€	€
Eigen inkomsten:		
Publieksinkomsten	48.310	69.017
Sponsorinkomsten	0	0
Overige inkomsten	3.727	5.439
Totale directe inkomsten	52.037	74.456
Donaties	6.045	3.005
Vriendenstichting	27.575	26.200
Nalatenschap Boekestein	88.121	-49.550
Particuliere bijdrage/legaat	6.500	6.500
Schenking Officina Bodoni	34.308	34.307
Schenking particulieren	9.488	10.000
Private fondsen	29.667	30.113
Totale bijdragen uit private middelen	201.704	60.575
Totaal eigen inkomsten	253.741	135.031
Subsidiebedrag OCW	1.229.154	1.254.369
Totaal (niet-structureel) publieke subsidie overig	246.973	490.221
TOTALE BATEN	1.729.868	1.879.621
Percentage eigen inkomsten	14,7%	7,2%

Totale subsidie	1.333.068	1.305.983
Af: Nog te besteden huisvestingslasten	103.914	51.614
Opgenomen structurele OCW subsidie	1.229.154	1.254.369

Het percentage eigen inkomsten bedraagt 14,7% (2020: 7,2%) In 2020 werden de niet-structurele publieke subsidies abusievelijk niet mee berekend waardoor in het jaarverslag een percentage van 10,8% werd gepresenteerd. De norm is 19,5%. Het subsidiebedrag OCW is vanwege een dotatie aan de langlopende schuld 'Nog te besteden huisvestingssubsidie OCW' verminderd.

1.6. Reflectie op het planmatig beleid voor het beheer van de cultuuroederen of verzamelingen

Begin 2021 is het unieke historisch behang in drie zalen op de begane grond en op de eerste verdieping droog gereinigd. Plaatselijk is loszittende en opstaande verf vastgezet met een thermoplastische lijm. Beschadigingen, zoals aan de verflaag die in het gebruik zijn ontstaan, zoals kras- en stootschade, zijn nu niet bijgewerkt. Deze zijn momenteel stabiel en zullen bij een volgende behandeling worden hersteld samen met het bijwerken van de verouderde retouches en overschilderingen.

Reguleren van de juiste klimatologische omstandigheden blijft lastig in de nauwelijks geïsoleerde historische panden van het museum. Licht en warmte worden waar mogelijk gereguleerd en natuurlijk licht wordt geweerd met behulp van binnen- en buitenluiken. De temperatuur en de luchtvochtigheidsgraad in de ruimtes worden voortdurend gemonitord.

Ter voorbereiding op digitaliseringsprojecten worden stukken door externe restauratoren behandeld. Helaas staat de huidige vergoeding t.b.v. collectiebeheer niet toe de vacature voor een conserveringsmedewerker en een conservator voor de Oude Collectie in te vullen.

Onder voorwaarden stelt het museum objecten uit zijn collectie ter beschikking ten behoeve van tentoonstellingen. Het museum werkt echter alleen mee aan tentoonstellingen met een wetenschappelijk en/of cultureel doel, die gehouden worden in een museum of soortgelijke instelling met voldoende faciliteiten voor het exposeren van dergelijke objecten.

Huis van het boek beschikt over een Calamiteitenplan, waarin de risico's voor gebouw en collectie benoemd zijn. Het plan voorziet in een crisisteam, een Hulpteam Mens en Gebouw, een Hulpteam Collectie en een Hulpteam Pers & Buren.

Van het collectie-registratiesysteem wordt dagelijks een back-up gemaakt die wordt bewaard in de meldkamer van het museum. Een externe back-up van de gegevens is ondergebracht bij het datacenter van Backup-connect.

1.7. Reflectie op het MOIP huisvesting musea, waarbij tevens wordt ingegaan op afwijkingen van dit plan

Door de coronamaatregelen is het in de afgelopen jaren nog urgenter geworden om het binnenklimaat (verversen lucht/temperatuur) in het museum te verbeteren. Het museum is in de zomer te warm en ventilatie is alleen mogelijk door het tegen elkaar openzetten van deuren. Dit is in de huidige tijd echt niet meer voldoende. In het verleden is dit door regels omtrent (Rijks-)monumenten en gebrek aan financiën niet gelukt, maar ondertussen is de noodzaak zo groot geworden dat het museum en het RVB een onderzoek hebben opgestart. Omdat het museum ook niet goed geïsoleerd is, zo zijn een deel van de ramen nog steeds enkel glas, pakken we de verbetering van het binnenklimaat en de verduurzaming van het gebouw als een project op. De twee problemen zijn zo met elkaar verweven dat het niet logisch zou zijn om het ene probleem op te lossen zonder het andere probleem mee te nemen.

In 2021 heeft het museum meegedaan aan een project van de Museumvereniging over verduurzaming in musea. Deze zeer nuttige exercitie heeft ons goede inzichten opgeleverd in de mogelijkheden op dit gebied en we zullen deze dan ook meenemen in het hierboven beschreven project.

Het museum hoorde bij invoering van de Erfgoedwet in 2017 bij de musea die voor hun onderhoud afhankelijk bleven van het RVB. Deze proef liep eind 2021 formeel af, maar is met een jaar verlengd om de musea en het Rijksvastgoedbedrijf de kans te geven te ontvlechten. Halverwege 2021 vond er een door het Ministerie geïnitieerde evaluatie van de samenwerking plaats. Deze evaluatie was vooral gericht op de musea die al sinds 2017 los van het RVB opereerden, maar leverde het museum toch goede inzichten op in de manier waarop we het onderhoud moeten inrichten en welke kansen de verzelfstandiging biedt. Om kennis te delen over dit onderwerp heeft het museum een werkgroep opgericht met de andere instellingen die nog losgekoppeld worden van het RVB. In dit groepje overleggen we over de mogelijkheden, onderhandelen we met leveranciers en delen we kennis die we al hebben opgedaan.

De laatste jaren van samenwerking met de collega's van het Rijksvastgoedbedrijf verlopen goed. De contacten zijn vriendelijk en de gesprekken oplossingsgericht. In het afgelopen jaar zijn de laatste punten van de overlooptij die in 2017 werd opgesteld bijna allemaal afgewerkt. Het enige probleem dat blijft bestaan, is het vocht in het Koetshuis. Na uitgebreid onderzoek zijn er diverse maatregelen getroffen om dit probleem te verhelpen. De laatste werkzaamheden zullen in 2022 worden uitgevoerd. Als ook deze zijn uitgevoerd, zou het vochtprobleem aan de gevel van het koetshuis verholpen moeten zijn. Het RVB blijft dit ook het komende jaar monitoren.

Hoofdstuk 2: Prestatieverantwoording

2.1. Activiteiten & bereik (model III)

Uitgangspunt voor de prestatieverantwoording is het activiteitenplan 2021-2024.

De overeengekomen prestaties kunnen als volgt worden weergegeven:

Activiteiten & bereik		2021		Activiteitenplan 2021		2020	
		Aantal tentoonstellingen	Aantal bezoeken	Aantal tentoonstellingen	Aantal bezoeken	Aantal tentoonstellingen	Aantal bezoeken
A	Bezoeken in het museum		7.271		20.000		11.348
B	Bezoeken buiten het museum		51.850		10.000		34.795
			59.121		30.000		46.143
A1	Tijdelijke tentoonstellingen (totaal 2+3+4+5)	4	7.271		20.000	6	11.348
A2	Reguliere bezoeken		5.307		15.250		9.149
A3	Bezoeken basis en primair onderwijs (bso/po)		1.665		3.500		1.757
A4	Bezoeken voortgezet onderwijs (vo)		289		800		275
A5	Bezoeken mbo/hoger onderwijs (ho)		10		450		167
	Specificatie bezoeken totaal		7.271		20.000		11.348
A6	Gratis bezoeken		2.167		1.600		423
	- binnen het museum:						
	- waarvan volwassenen		2.160		1.000		374
	- waarvan jeugd		0		100		0
	- waarvan kinderen		7		500		49
A7	Betaalde bezoeken		5.104		18.400		10.925
	- waarvan vol betalend		306		2.750		831
	- waarvan volwassenen		293		2.000		783
	- waarvan jeugd		4		250		23
	- waarvan kinderen		9		500		25
	- waarvan gereduceerd tarief		2.415		7.300		4.126
	- waarvan volwassenen		224		1.500		725
	- waarvan volwassenen vanwege activiteiten		209		2.500		1.308
	- waarvan jeugd		294		800		286
	- waarvan kinderen		1.688		2.500		1.807
	- waarvan Museumkaart		2.383		8.350		5.968
	- waarvan volwassenen		2.010		8.000		5.859
	- waarvan jeugd		373		350		109
B1	Bezoeken buiten het museum (volw.)		51.850		10.000		34.795

8	Overige bezoeken: Bezoeken website totaal		113.433		101.200		131.800
9	Aantal unieke bezoeken website		51.624		73.600		108.100
	Overige activiteiten	Aantal Activiteiten	Aantal deelnemers	Aantal Activiteiten	Aantal deel- nemers	Aantal Activiteiten	Aantal deel- nemers
10	School gebonden activiteiten:	79	1.964	153	4.750	72	2.199
11	- waarvan primair onderwijs (po)	66	1.665	120	3.500	59	1.757
12	- waarvan voortgezet onderwijs (vo)	12	289	22	800	8	275
13	- waarvan mbo/hoger onderwijs (ho)	1	10	11	450	5	167
14	Openbare activiteiten	11	1.249	25	900	14	295
	- verjaardagspartijtjes	0	0	6	60	2	22
	- workshops kinderen/begeleiders	10	194	18	270	12	273
	- Museumnacht	1	1055	1	570	0	0
15	Totaal overige activiteiten (10+14)	90	3.213	178	5.650	86	2.494

Hoofdstuk 3: Jaarrekening 2021

3.1. Inleiding

Deze jaarrekening is de eerste van de cultuursubsidie 2021-2024. De rijkssubsidie voor deze periode is toegekend op basis van de meerjarenbegroting, beleidsvoornemens en prestatieafspraken, zoals die op 30 november 2020 bij het Ministerie van OCW werden ingediend. Met de subsidiebeschikkingen van OCW (referentie 175948/28214035 en 175920/28212518, d.d. 17-06-2021) is de aanvraag geaccordeerd.

Overzicht instellingssubsidie OCW	Realisatie 2021
	€
Culturele subsidies	
Exploitatiebijdrage, structureel	871.939
Erfgoedwet, collectiebeheer	114.805
Erfgoedwet, huisvesting	346.324
Totale subsidie	1.333.068

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de bepalingen zoals vastgelegd in het Handboek Verantwoording Cultuursubsidies Instellingen 2021-2024 en in het Handboek Verantwoording Instellingen Erfgoedwetsubsidies 2021-2024.

Verwerking/verdeelsleutels:

De toerekening van baten en lasten aan de museale functies heeft plaatsgevonden conform het kostenplaatsenmodel, waarbij voor iedere museale functie een groep kostenplaatsen is vastgesteld. De huisvestingssubsidie en -lasten worden op basis van vierkante meters toegerekend aan de verschillende functies.

De toerekening van de subsidie culturele basisinfrastructuur heeft plaatsgevonden conform de verhouding resultaat voor bestemmingen van de afdelingen ten opzichte van het totale resultaat voor bestemmingen (beiden exclusief exploitatiesubsidie).

De toerekening van het saldo uit bedrijfsvoering (exploitatieresultaat) van de functie algemeen beheer heeft plaatsgevonden conform de verhouding afdelingslasten ten opzichte van totale lasten, exclusief algemene beheerslasten.

Sinds 2003 omvat de jaarrekening van Huis van het boek tevens de balans en winst- en verliesrekening van het Fonds Van Westreenen. De cijfers zijn in de samengevoegde balans en winst- en verliesrekening opgenomen.

3.2. Samengevoegde balans (model I)
(na resultaat bestemming)

ACTIVA	31-12-2021	31-12-2020
Vaste activa	€	€
Immateriële vaste activa	24.438	0
Materiële vaste activa	191.169	211.052
Financiële vaste activa	1.278.794	1.190.673
Totale vaste activa	1.494.401	1.401.725
Vlottende activa		
Voorraden	5.673	14.356
Vorderingen	115.437	233.500
<i>Debiteuren</i>	<i>1.506</i>	<i>168.066</i>
<i>Omzetbelasting</i>	<i>47.595</i>	<i>25.190</i>
<i>Overige vorderingen en overlopende activa</i>	<i>66.336</i>	<i>40.244</i>
Effecten	39.401	42.438
Liquide middelen	1.367.182	1.277.985
Totale vlottende activa	1.527.693	1.568.279
TOTALE ACTIVA	3.022.094	2.970.004
PASSIVA		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	263.828	306.572
<i>Museum Meermanno</i>	<i>209.246</i>	<i>253.450</i>
<i>Administratie Fonds Museum Meermanno</i>	<i>54.582</i>	<i>53.122</i>
Bestemmingsreserves	1.545.980	1.462.499
Totale eigen vermogen	1.809.808	1.769.071
Langlopende schulden		
Nog te besteden huisvestingssubsidie OCW	450.071	346.157
Nog te betalen bedragen	109.400	90.222
Investeringsubsidies	137.034	164.282
Totale langlopende schulden > 1 jaar	696.505	600.661
Kortlopende schulden		
Crediteuren	27.761	95.493
Loonbelasting	35.690	18.200
Sociale lasten	656	10.260
Pensioen/Wga	198	219
Overige schulden en overlopende passiva	451.476	476.100
Totale kortlopende schulden < 1 jaar	515.781	600.272
TOTALE PASSIVA	3.022.094	2.970.004

In paragraaf 3.5. volgen de specificaties en de bijbehorende toelichtingen op de diverse balansposten.

3.3. Samengevoegde categoriale exploitatierekening (model IIb)

HUIS VAN HET BOEK		Realisatie	Norm begroting act.plan	Realisatie
		2021	2021	2020
	Bezoekersaantallen in het museum	7.271	20.000	11.348
	Bezoekersaantallen buiten het museum	51.850	10.000	34.795
	Totaal	59.121	30.000	46.143
	Publieksinkomsten (1) per bezoeker	€ 6,75	€ 7,78	€ 6,08
	Eigen inkomsten	€	€	€
1	Publieksinkomsten binnenland (2+3)	48.310	155.500	69.017
2	Kaartverkoop	9.724	43.000	8.715
3	Overige publieksinkomsten	38.586	112.500	60.302
4	Publieksinkomsten buitenland (biblio-/mediatheek)	0	0	0
5	Totaal publieksinkomsten(1+4)	48.310	155.500	69.017
6	Sponsorinkomsten	0	0	0
7	Vergoeding coproducent	0	0	0
8	Totaal overige directe inkomsten	3.727	2.000	5.439
9	Totaal overige directe inkomsten (6+7+8)	3.727	2.000	5.439
10	Totaal directe inkomsten (5+9)	52.037	157.500	74.456
11	Indirecte inkomsten	0	0	0
12	Private middelen - particulieren incl. Vrienden	172.037	98.000	30.462
13	Private middelen bedrijven	0	0	0
14	Private middelen - private fondsen	29.667	182.000	30.113
15	Private middelen - goede doelenloterijen	0	0	0
16	Totaal bijdragen uit private middelen (12+13+14+15)	201.704	280.000	60.575
17	Totaal eigen inkomsten (10+11+16) excl. bijdrage KB	253.741	437.500	135.031
18	Baten in natura	0	0	71.725
	Subsidies			
19	Totaal structureel OCW (20+21+22+23)	1.229.154	1.305.983	1.254.369
20	OCW: Regeling specifiek cultuurbeleid (publieksactiviteiten)	871.939	854.176	854.176
21	OCW: Erfgoedwet onderdeel huisvesting	242.410	339.340	287.726
22	OCW: Erfgoedwet onderdeel collectie	114.805	112.467	112.467
23	OCW: Kaderregeling exploitatiesubsidie onderzoek en wetenschap	0	0	0
24	Totaal structureel provincie	0	0	0
25	Totaal structureel gemeente	0	0	0
26	Totaal structurele publieke subsidie overig	0	0	0
27	Totaal structurele subsidies (19+24+25+26)	1.229.154	1.305.983	1.254.369
28	Totaal (niet-structureel) publieke subsidie overig	246.973	117.500	418.496
29	Totaal subsidies (27+28)	1.476.127	1.423.483	1.672.865
	Totale baten (17+18+29)	1.729.868	1.860.983	1.879.621
	Percentage eigen inkomsten *)	14,7%	23,5%	7,2%
	Normpercentage OCW	19,5%	19,5%	19,5%

		Realisatie	Norm aanvraag act.plan	Realisatie
		2021	2021	2020
	LASTEN	€	€	€
1	Personeelslasten	913.251	938.700	949.543
2	Huisvestingslasten	209.169	339.340	287.616
3	Afschrijvingen	51.872	47.500	46.591
4	Aankopen	12.553	15.000	15.641
5	Overige lasten	495.393	501.150	498.386
5a	Overige collectie	67.797	106.250	116.045
	Activiteitenlasten	299.037	295.550	288.401
5b	Overige publieksactiviteiten	287.028	271.250	275.071
5c	Overige inkopen	12.009	24.300	13.330
5d	Overige algemeen beheer	128.559	99.350	93.940
	Totale lasten (1+2+3+4+5)	1.682.238	1.841.690	1.797.777
6	Saldo uit gewone bedrijfsvoering	47.630	19.293	81.844
7	Saldo rentebaten/lasten	-3.856	0	-241
8	Mutaties aankoopfonds	0	0	0
9	Bijzondere baten en lasten (totaal)	0	0	0
10	EXPLOITATIERESULTAAT (6+7+8+9) voor bestemmingen	43.774	19.293	81.603

	Realisatie	Norm aanvraag act.plan	Realisatie
	2021	2021	2020
	€	€	€
EXPLOITATIERESULTAAT voor bestemmingen	43.774	19.293	81.603
<i>Mutatie algemene reserve</i>			
<i>vanwege dotatie/vrijvallen eigen vermogen:</i>			
Bestemmingsreserve MM: Vervanging bedrijfsinstallaties	10.681	0	8.666
Bestemmingsreserve MM: Boekengeluk	-9.078	0	-6.492
Bestemmingsreserve MM: Nalatenschap Boekestein	-88.121	-7.500	49.550
<i>Totale mutaties posten van het eigen vermogen</i>	-86.518	-7.500	51.724
Resultaat na mutaties eigen vermogen	-42.744	11.793	133.327
Reserve OCW resultaat 2017-2020		0	0
Exploitatieresultaat NA bestemmingen algemene reserve	-42.744	11.793	133.327

3.4. Waarderingsgrondslagen

Algemene grondslagen voor de cijfers

Conform de statuten, F179/F694/31003693, versie 6 maart 2016, gepasseerd 31 oktober 2016, artikel 1 draagt de Stichting de naam: Stichting tot Beheer van het Museum van het Boek | Museum Meermann-Westreenianum. De stichting is gevestigd te 's-Gravenhage en is ingeschreven in het register van de Kamer van Koophandel onder nummer 41158851. De stichting heeft ten doel het bevorderen bij een breed publiek van kennis en belangstelling voor de ontwikkelingen op het gebied van de geschiedenis van boek- en drukkunst op alle aspecten behalve tekstueel inhoudelijke (artikel 2.1).

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de bepalingen zoals vastgelegd in het Handboek Verantwoording Cultuursubsidies Instellingen 2021-2024 en in het Handboek Verantwoording Instellingen Erfgoedwetsubsidies 2021-2024. Het Ministerie van OCW heeft aansluiting gezocht bij algemeen aanvaarde verslaggevingsgrondslagen zoals vastgelegd in Boek 2, Titel 9 van het Burgerlijk Wetboek (met enkele uitzonderingen) en de RJ 640 van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving. In het handboek zijn voor de musea specifieke modellen opgenomen voor balans en exploitatierekening.

Algemeen

Verslaggevingsperiode:

Het boekjaar loopt van 1 januari 2021 tot en met 31 december 2021. Alle bedragen luiden in euro's.

Vergelijkende cijfers:

De vergelijkende cijfers van het voorgaande boekjaar zijn, waar nodig, slechts qua rubricering voor vergelijkingsdoeleinden aangepast. Dit heeft betrekking op de pensioen/WGA waarbij het saldo aan zowel de debet- als creditzijde met elkaar zijn gesaldeerd.

Gebruik van schattingen:

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herziening van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Collectie:

De collectie is eigendom van de Staat der Nederlanden en is in beheer gegeven aan het museum. De waarde van de collectie is daarom niet in de balans opgenomen. Het museum draagt zorg voor het beheer van de collectie.

De waardering van activa en passiva, en de bepaling van het resultaat, vinden plaats op basis van historische kosten, tenzij in de onderstaande toelichting anders is vermeld. Baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa (website en software) worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen volgens vaste percentages van de aanschafwaarden. De afschrijvingspercentages zijn vastgesteld op basis van de verwachte economische gebruiksduur. Er wordt afgeschreven van het moment van ingebruikname. De afschrijvingstermijn voor software en de website is vijf jaar.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd op historische kostprijs verminderd met cumulatieve afschrijvingen gebaseerd op de verwachte levensduur. Investerings vanaf € 450 worden geactiveerd. De inventaris wordt afgeschreven tot een restwaarde nihil. De afschrijvingstermijnen voor de te onderscheiden activa zijn:

Activa	Jaren
Verbouwing	10
Bedrijfsinstallaties	10-15
Kantoorinventaris	10-20
Kantoormachines en software	5
Winkelrestauratie	10
Presentatiemateriaal	5-20
Beveiliging	10
Technische dienst	5-10
Restauratie- en conserveringsmateriaal	10

Voor de investeringen voor veiligheidszorg, educatiezolder en koelinstallatie zijn investeringssubsidies ontvangen. Deze investeringssubsidies zijn op de balans verantwoord onder de langlopende schulden.

Financiële vaste activa

Onder de financiële vaste activa is een vordering uit hoofde van een nalatenschap opgenomen en wordt gewaardeerd tegen de reële waarde. Dit betreft een vordering onder last van levenslang vruchtgebruik van een tweetal vruchtgebruikers. De reële waarde wordt bepaald door de vordering tegen contante waarde te waarderen. In de berekening van de contante waarde is rekening gehouden met de verwachte levensduur van de vruchtgebruikers en een rentevoet van 2%.

Vorraden

De voorraden zijn gewaardeerd tegen inkoopprijs onder aftrek van een eventuele voorziening voor incurantheid.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht.

Overige activa en passiva

De overige activa en passiva zijn, tenzij anders vermeld, gewaardeerd op nominale waarde.

Effecten

De onder de vlottende activa opgenomen effecten worden gewaardeerd tegen beurswaarde, waarbij het verschil tussen verkrijgingprijs en de beurswaarde wordt opgenomen in een bestemmingsreserve.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Bestemmingsfondsen

Een eventuele onderbesteding van de ontvangen subsidies worden in het desbetreffende boekjaar gedoteerd aan het bestemmingsfonds.

Bestemmingsreserves

Een door het bestuur aangebrachte beperking in de reserves wordt aangeduid als bestemmingsreserve.

Bestemmingsreserve effecten

Herwaardering van de effecten als gevolg van een beurswaarde die hoger is dan de historische aanschafprijs, worden rechtstreeks verwerkt in de bestemmingsreserve effecten.

Langlopende schulden

Onder de langlopende schulden zijn ontvangen investeringssubsidies verantwoord die zijn ontvangen voor investeringen in bepaalde activa. Aan de investeringssubsidie wordt jaarlijks een bedrag onttrokken/gedoteerd gelijk aan de mutatie in de activa waarop deze investeringssubsidie betrekking heeft. Tevens zijn onder deze post de overige en overlopende passiva met een langlopend karakter opgenomen.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden worden gewaardeerd op de nominale waarde.

Grondslagen voor de resultaatbepaling**Baten**

De baten betreffen directe exploitatieopbrengsten van het museum en de ontvangen subsidies van het Ministerie van OCW en derden. Schenkingen van museale objecten worden na taxatie en ondertekening van notariële koop- en schenkakten in de jaarrekening verantwoord als overige private subsidies. Voor hetzelfde bedrag zijn deze schenkingen verwerkt in de aankoopkosten voor boeken.

Toerekening:

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Lasten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Pensioenen

Museum Meermanno is aangesloten bij het pensioenfonds Zorg & Welzijn. De door het fonds verzorgde pensioenregeling is een toegezegde pensioenregeling. De stichting verwerkt de toegezegde pensioenregeling als een toegezegde bijdrageregeling waardoor de pensioenlasten in de jaarrekening gelijk zijn aan de betaalde premies aan het fonds. Dit betekent tevens dat niet alle mogelijke risico's verbonden aan deze regeling in de balans tot uitdrukking zijn gebracht.

Afschrijvingen

Afschrijvingen worden berekend op basis van de verkrijgingprijs. Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode op basis van de geschatte levensduur.

3.5. Toelichting op de balans

3.5.1. Materiële vaste activa

VERLOOPSTAAT IMMATERIELE EN MATERIELE VASTE ACTIVA	Software	Totaal	Ver- bouwning	Bedrijfs- installaties	Andere vaste bedrijfsmiddelen	Totaal MVA
	en website	IMVA				
	€	€	€	€	€	€
Aanschafwaarde	0	0	327.819	319.770	942.765	1.590.354
Cumulatieve afschrijvingen	0	0	-284.793	-221.930	-872.579	1.379.302
Boekwaarde 1-1-2021	0	0	43.026	97.840	70.186	211.052
Investerings	27.735	27.735	0	6.045	22.645	28.690
Afschrijvingen 2021	-3.297	-3.297	-8.601	-17.890	-22.082	-48.573
Boekwaarde 31-12-2021	24.438	24.438	34.425	85.995	70.749	191.169
Aanschafwaarde	27.735	27.735	327.819	325.815	965.410	1.619.044
Cumulatieve afschrijvingen	-3.297	-3.297	-293.394	-239.820	-894.661	1.427.875
Boekwaarde 31-12-2021	24.438	24.438	34.425	85.995	70.749	191.169

SPECIFICATIE VERLOOPSTAAT ANDERE VASTE BEDRIJFSMID.	Kantoor- inventaris	Winkel- restauratie	Kantoor machines/ software	Presen- tatie- mat.	Bevei- liging	Tech- nische dienst	Res- tau- ratie	Totaal
	€	€	€	€	€	€	€	€
Aanschafwaarde	259.595	78.849	175.416	341.197	61.249	1.880	24.579	942.765
Cumulatieve afschrijvingen	-253.970	-78.849	-140.518	-332.873	-40.850	-940	-24.579	-872.579
Boekwaarde 1-1-2021	5.625	0	34.898	8.324	20.399	940	0	70.186
Investerings	0	0	11.353	9.837	0	1.456	0	22.645
Afschrijvingen 2021	-1.669	0	-12.358	-2.642	-5.025	-388	0	-22.082
Boekwaarde 31-12-2021	3.956	0	33.893	15.519	15.374	2.008	0	70.749
Aanschafwaarde 31-12-2020	259.595	78.849	186.769	351.034	61.249	3.336	24.579	965.410
Cumulatieve afschrijvingen	-255.639	-78.849	-152.876	-335.515	-45.875	-1.328	-24.579	-894.661
Boekwaarde 31-12-2021	3.956	0	33.893	15.519	15.374	2.008	0	70.749

Investerings		2021
	€	€
Bedrijfsinstallaties: Automatic Signal: trilcontacten		6.045
Kantoormachines en software: Beeldr: website Advise: Scansys Investerings immateriële vaste activa	19.640 8.095 27.735	
Ziaja: hardware TicketTeam: online & kassasysteem	2.643 8.710	39.088
Presentatiemateriaal: Bava verlichting vitrines Apex beamer 50lux Armaturen		6.560 584 2.693
Technische dienst: De werkman dispensers		1.456
Totaal investeringen vaste activa		56.425

De verzekerde waarde van de bedrijfsinventaris is op 2 juni 2020 vastgesteld op € 1.650.000 (Zie taxatierapport Troostwijk, nr. 229861-02-0). Het taxatierapport heeft een geldigheidsduur van drie jaar.

3.5.2. Financiële vaste activa

Onder de financiële vaste activa is een vordering inzake een nalatenschap opgenomen. Dit betreft een vordering onder last van levenslang vruchtgebruik van een tweetal vruchtgebruikers. Deze vordering heeft een overwegend langlopend karakter en is gewaardeerd tegen contante waarde, rekening houdend met de verwachte levensduur van de vruchtgebruikers en een rentevoet van 2%. Per 31 december 2021 heeft een herwaardering plaatsgevonden ad € 88.121. De vordering heeft een waarde van € 1.278.794.

MUSEUM MEERMANN NALATENSCHAP MEVROUW G.A. BOEKESTEIN VORDERING PER 31 DECEMBER 2021	Geboorte- jaar	Leeftijd 31-12-21	Levens- verwachting (Bron: CBS)	Depot	Rente 2,00% CW
	Vruchtgebruikers				2021
Mevrouw A.G. Boekestein	1924	97	2,14	758.303	726.839
De heer K.S. Chong	1942	79	10,39	678.046	551.955
Stand 2021				1.436.349	1.278.794
Mutatie 2021					88.121
Stand 2020					1.190.673
Saldi zijn ontleend aan de opgaven van de ABN Amro aangaande de portefeuilles aandelen/obligaties en liquiditeiten.					

3.5.3. Vlottende activa

I. Voorraden

De aanwezige voorraad is geïnventariseerd en betreft boeken, catalogi, vouwbladen, ansichtkaarten en overige winkelvoorraad.

Voorraden	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
Voorraden	20.103	25.954
Voorziening incurante voorraden	-14.430	-11.598
Totaal	5.673	14.356

II. Vorderingen

Het openstaande bedrag aan debiteuren betreft budgetbijdragen voor projecten/tentoonstellingen, geleverde scans en foto's vanuit de bibliotheek en mediatheek evenals georganiseerde groepsontvangsten ten behoeve van educatie en evenementen.

Debiteuren	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
Educatieve groepen	235	849
Evenementen	968	0
Reizende tentoonstellingen	303	0
Bibliotheek	0	0
Stichting Vrienden doorbelaste kosten	0	1.817
Budgetbijdrage aankopen	0	15.000
Budgetbijdragen projecten/tentoonstellingen	0	150.400
Totaal	1.506	168.066

Overige vorderingen en overlopende activa	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
Museumkaartvergoeding December 2021/2020	830	429
Naverrekening Museumkaartvergoeding 2021/2020	1.370	2.198
Stichting Vrienden digitaliseringsproject	6.000	0
Stichting Vrienden doorbelaste kosten	0	1.014
PBF Cultuurfonds 'Groeten uit de Oriënt'/'Foute boeken?'	15.000	15.000
RVO TVL Q4	2.091	0
Bureau Metamorfoze vormgeversarchieven	24.497	0
Van Maanen inzake Revenuen Salden fonts	0	121
Donatie adoptie Boek zoekt vrouw, man en bedrijf	0	200
Schoolgebonden groepen	0	92
Nog te ontvangen bedragen	49.788	19.054
Vooruitbetaalde kosten volgende jaren	13.825	18.187
Kruisposten/pin	0	280
	63.613	37.521
Nog te ontvangen bedragen Administratiefonds	2.723	2.723
Totaal	66.336	40.244

3.5.4. Effecten

Op de balans is een bedrag van € 39.401 opgenomen voor effecten, die het huidige restant van het vermogen van baron Van Westreenen van Tiellandt vertegenwoordigen.

3.5.5. Liquide middelen

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting en zijn direct opeisbaar. Onder deze post is opgenomen:

Liquide middelen	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
ING, betaalrekening	951.439	860.765
ING, spaarrekening	29.085	29.115
ING, kwartaalrekening	373.784	374.730
Kasgeld	357	350
	1.354.665	1.264.960
ABN-AMRO, bestuursrekening, Administratiefonds	12.517	13.025
Totaal	1.367.182	1.277.985

3.5.6. Eigen Vermogen

Eigen Vermogen	Balans 31-12-2021	Resultaat- Bestemming 2021	Directe vermogens- mutatie 2021	Balans 31-12-2020
	€	€	€	€
Algemene reserve	263.828	-42.744	0	306.572
Bestemmingsreserves	1.545.980	86.518	-3.037	1.462.499
Totaal	1.809.808	43.773	-3.037	1.769.071

De componenten van het Eigen Vermogen worden hieronder afzonderlijk toegelicht.

I. Algemene reserve

Algemene reserve Specificaties	Balans 31-12-2021	Resultaat- Bestemming 2021	Directe vermogens- mutatie 2021	Balans 31-12-2020
	€	€	€	€
Huis van het boek Museum Meermanno	209.246	-44.204	0	253.450
Administratie Fonds Museum Meermanno	54.582	1.460	0	53.122
totaal	263.828	-42.744	0	306.572

II. Bestemmingsreserves

In het onderstaand schema worden de mutaties in de bestemmingsreserves weergegeven.

Bestemmingsreserves Specificaties	Balans 31-12-2021	Resultaat- Bestemming 2021	Directe vermogens- mutatie 2021	Balans 31-12-2020
	€	€	€	€
Vervangingsreserve bedrijfsinstallaties	122.178	-10.681	0	132.859
Boekengeluk	144.995	9.078	0	135.917
Nalatenschap Boekestein	1.278.794	88.121	0	1.190.673
	1.545.967	86.518		1.459.449
Effecten 7,5% Nederland 1993/2023	13	0	-3.037	3.050
totaal	1.545.980	86.518	-3.037	1.462.499

Vervangingsreserve bedrijfsinstallaties: Met de brief van het Ministerie van OCW, 16 december 2004, met kenmerk DCE/04/56335, is per 1 januari 2005 de overdracht van de bedrijfsinstallaties in economische en juridische eigendom overgedragen aan Museum Meermanno. De 'om niet' verkregen bedrijfsinstallaties zijn gewaardeerd tegen een getaxeerde waarde bij overdracht en opgenomen in de activa. Aan de passiefzijde van de balans is voor dezelfde waarde een bestemmingsreserve gevormd. De waarde bedroeg per 1-1-2006 € 159.975 en een eenmalig startbudget van € 36.200, totaal € 196.175. Hieronder volgt een specificatie van de reserve Bedrijfsinstallaties:

Specificatie reserve Bedrijfsinstallaties	Balans 31-12-2021	Balans 31-12-2020
	€	€
Getaxeerde waarde 1-1-2016	159.975	159.975
Startbudget 2016	36.200	36.200
Waarde	196.175	196.175
Boekverliezen:		
Telefooncentrale 2008	-18.600	-18.600
Voorportaal 2009	-3.333	-3.333
Boekverliezen	-21.933	-21.933
Cumulatieve afschrijvingen t/m 2020	-41.383	-32.717
Afschrijvingen 2021	-10.681	-8.666
Afschrijvingen tot en met 2021	-52.064	-41.383
Balans 31-12-2020	132.859	141.515
Afschrijvingen 2021	-10.681	-8.666
Balans 31-12-2021	122.178	132.859

Reserve Boekengeluk: heeft tot doel de zichtbaarheid van het museum en de collectie in stand te houden door middel van vier pijlers:

- Collectie: verwerven, ontsluiten;
- Collectie: restaureren, conserveren;
- Presentatie: het presenteren van de collectie;
- Educatie: het presenteren en ontsluiten van de collectie voor de jeugd.

Hieronder volgt een specificatie van de reserve Boekengeluk:

Specificatie reserve Boekengeluk	Balans 31-12-2021	Balans 31-12-2020
	€	€
Saldo begin boekjaar	135.917	129.425
Donaties vijfjaarlijkse gift in geld	2.670	2.680
Donaties Boek zoekt vrouw, man en bedrijf	9.875	6.825
totaal bijdragen	12.545	9.505
Afschrijvingskosten Boekengeluk	3.331	1.918
Overige lasten Boekengeluk	136	1.095
totaal lasten	3.467	3.013
Dotatie / onttrekking reserve boekengeluk	9.078	6.492
Waarde reserve Boekengeluk	144.995	135.917

In de waarde van reserve Boekengeluk is een nog te besteden bedrag geormerkt voor zowel uitgaven aan projecten van jonge vormgevers/kunstenaars die in de afrondingsfase van hun opleiding zijn of aan het begin staan van hun carrière, als voor uitgaven voor het aankoopbudget, voor de aankoop van het werk van jong talent.

Bestedingsoverzicht bijdragen familie Cox	31-12-2021
	€
Ontvangen giften (2014-2018)	50.000
TT 'Declaring reason' (2017) i.s.m. KABK derdejaars kunstenaars	-10.000
Boekpresentatie <i>Reviving Type</i>	-2.000
Bijdrage productie boek <i>Reviving Type</i>	-6.500
Aankoop/restauratie door Willemieke van den Brink (2014/2015)	-8.600
Bijdrage presentatie kunstenaars Maria Veronica San Martin, TT 'Dignidad'	-6.500
Aankoop/ <i>Woord Beeld</i>	-500
Nog te besteden	15.900
<i>Nog te besteden conform toezegging aankoopbudget collectie</i>	

Nalatenschap mw. G.A. Boekestein:

In 2014 is de nalatenschap van mevrouw G.A. Boekestein aanvaard onder last van vruchtgebruik. De nalatenschap is belegd in aandelen (twee coin depots). De waarde per 31-12-2021 bedraagt € 1.436.349. Rekening houdend met de levensverwachting van de vruchtgebruikers en een rentevoet van 2% wordt een waarde opgenomen van € 1.278.794. De belegging alsmede het rendement komt ten bate van de nog levende vruchtgebruikers. Indien de nalatenschap door overlijden van een van hen of beiden zal vrijkomen voor het museum, zal het rendement van deze aandelen jaarlijks ten bate van het museum worden aangewend aan de volgende doelen: collectie-uitbreiding en behoud en beheer van de bestaande collectie, het presenteren van de collectie tijdens vaste en tijdelijke presentaties en het aanwenden van de collectie voor educatief gebruik.

Effecten: de herwaardering van de effecten van € 3.037 is gebaseerd op het verschil tussen de aankoop van € 39.389 (nominaal € 36.303) en de waarde per 31-12-2021 ad € 39.401. Dit bedrag (het verschil) is rechtsreeks de herwaarderingsreserve.

3.5.7. Langlopende schulden

I. Nog te besteden huisvestingssubsidie OCW

Nog te besteden huisvestingssubsidie OCW Specificatie	Balans 31-12-2021	Balans 31-12-2020
	€	
Saldo beginbalans	346.157	294.543
Huisvestingssubsidie OCW	346.324	339.340
Onttrekking wegens investeringen (onder investeringssubsidie OCW)	0	0
Onttrekkingen (lasten):	195.274	236.574
- Toeslagen Rijksvastgoedbedrijf: rente, aflossing	65.162	65.217
- Toeslagen Rijksvastgoedbedrijf: heffingen en opslagen	38.835	38.576
- OZB en waterschap	5.706	5.664
- Loonkosten eigen organisatie beheer en onderhoud	33.241	39.772
- Verzekeringen	5.688	4.424
- Afschrijving op investeringen (bekostigd uit huisvestingssubsidie OCW)		
- Kosten dagelijks onderhoud	46.642	82.921
- Kosten groot onderhoud (vervangingsinvesteringen gebouw/installaties MOIP)	0	0
- Kosten groot onderhoud (voorziening MOIP)	0	0
- Overige huisvestingskosten (eigenaarszaken, advieskosten inspecties e.d.)	47.136	51.152
- doorbelasting algemene ruimte	47.136	51.036
- afschrijvingskosten Huis van het boek	0	116
Totaal onttrekkingen	242.410	287.726
Toevoegingen (baten):		
- vrijval investeringssubsidie OCW (bekostigd uit huisvestingssubsidie OCW)	0	0
- Overige baten	0	0
Totaal toevoegingen	0	0
Saldo huisvestingssubsidie (subsidie OCW -/- onttrekkingen + toevoegingen)	450.071	346.156
Besteed aan publieksactiviteiten, collectiebeheer of algemeen beheer	0	0
Saldo eindbalans	450.071	346.157

Saldo beginbalans	346.157
Mutatie 2021	103.914
Saldo eindbalans	450.071

II. Nog te betalen bedragen

Nog te betalen bedragen Specificaties	Balans 31-12-2021	Mutatie 2021	Balans 31-12-2020
	€	€	€
Brandveiligheid	109.400	19.178	90.222
totaal	109.400	19.178	90.222

Brandveiligheid: Naar aanleiding van de Schipholbrand in 2005 heeft het Rijksvastgoedbedrijf een brandscan uitgevoerd. Om aan brandveiligheidseisen te voldoen, heeft het Ministerie van OCW, brief 15 maart 2016, ref.nr. 892436 een bedrag van € 130.000 ter beschikking gesteld. In 2020 werd een bedrag van € 39.778 ter aanneme uitgegeven. In 2021 bleek dit bedrag € 20.600 te zijn. Een correctie van € 19.178 is toegepast.

III. Investeringsubsidies veiligheidszorg, educatie zolder en klimaatinstallatie

Vanaf 1995 worden ontvangen subsidies en bijdragen voor in de balans geactiveerde projectinvesteringen aan de investeringsubsidies toegevoegd. De jaarlijkse vrijval uit de investeringsubsidies is gelijk aan de afschrijving op de met subsidies en bijdragen gefinancierde activa.

Investeringsubsidies veiligheidszorg	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
Saldo begin boekjaar	104.002	117.425
Af: afschrijvingen	-14.071	-13.423
Saldo einde boekjaar	89.931	104.002

Investeringsubsidies educatie zolder	€	€
Saldo begin boekjaar	36.011	44.612
Af: afschrijvingen	-8.601	-8.601
Saldo einde boekjaar	27.410	36.011

Investeringsubsidies koelinstallatie	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
Saldo begin boekjaar	24.269	28.844
Af: afschrijvingen	-4.575	-4.575
Saldo einde boekjaar	19.694	24.269

Totaal investeringsubsidies	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
Saldo begin boekjaar	164.282	190.881
Af: afschrijvingen	-27.248	-26.599
Saldo einde boekjaar	137.034	164.282

Investeringsubsidie veiligheidszorg:

Bij brief van 7 februari 2018 (ref. DUO/BNB-2018/4219M) is besloten de vierjaarlijkse instellingssubsidie 2013-2016 niet te verlagen. De niet bestede reservering ad € 107.590 dient te worden opgenomen als langlopende investeringsubsidie OCW. Op het moment dat de afschrijvingskosten vrijvallen, worden de baten opgenomen onder de publieke subsidie overig.

Investeringsubsidie educatiezolder:

In 2015 heeft het museum aanpassingen verricht op de educatiezolder van het museum. Hiermee is de ruimte geschikt gemaakt voor de educatieve programma's die daar worden gegeven. Bijdragen ad € 79.000 van private fondsen zijn opgenomen als een investeringsubsidie. Op het moment dat de afschrijvingskosten vrijvallen, worden de baten opgenomen onder de private middelen (private fondsen).

Investeringsubsidie koelinstallatie:

In 2015 heeft het Ministerie van OCW, brief 20-4-2015, ref.nr. 739655 een bedrag van € 46.000 ter beschikking gesteld voor het aanpassen van de klimaatinstallatie in het depot. Dit bedrag is in 2015 opgenomen onder de nog betalen bedragen. In 2016 is voor dit bedrag een activum opgenomen. De bijdrage wordt opgenomen in een investeringsubsidie. Op het moment dat de afschrijvingskosten vrijvallen, worden de baten opgenomen onder de publieke subsidie overig.

3.5.9. Kortlopende schulden**I. Crediteuren:**

Onder crediteuren zijn bedragen opgenomen t.b.v. de nog niet betaalde facturen op 31 december 2021, totaal € 27.761.

II. Overige schulden en overlopende passiva:

Onder deze post is opgenomen:

Overige schulden en overlopende passiva	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
Nog te betalen vakantiegeld	30.433	29.526
Reservering vakantiedagen	32.567	32.290
Reservering Eindejaarsuitkering	0	36.530
Nog te betalen lonen	1.146	0
subtotaal	64.146	98.346
Nog te betalen bedragen	34.838	57.743
Lening en rente collectie Officina Bodoni	0	33.391
Vooruit ontvangen Metamorfoze conserveren en digitaliseren	0	38.191
Vooruit ontvangen NOW 1 Q2-2020	0	29.217
Vooruit ontvangen NOW 2 Q3-2020	0	142.016
Vooruit ontvangen RVO TVL 3 -2020	0	4.953
Vooruit ontvangen bijdrage fam. Schreuder	10.512	20.000
Vooruit ontvangen bijdrage Stichting Grafivisie	21.630	21.630
Vooruit ontvangen bijdrage Stichting Primrose	23.084	23.084
Vooruit ontvangen OCW subsidie conservator	4.680	7.500
Vooruit ontvangen RVO TVL Q3-2021	342	0
Vooruit ontvangen NOW4	102.861	0
Vooruit ontvangen NOW5	85.719	0
Vooruit ontvangen NOW6	82.530	0
Vooruit ontvangen NOW7	21.088	0
subtotaal	387.284	377.725
Overige schulden en overlopende passiva Meermannno	451.430	476.071
Nog te betalen bedragen Administratiefonds	46	29
Totaal overige schulden en overlopende passiva	451.476	476.100

Bijdrage mevr. Schreuder: bij notariële akte een periodieke gift ad € 10.000 per jaar gedurende 10-7-2017 t/m 1-7-2022. De schenking is bestemd voor de (financiering van de) en ontsluiting van het archief van Helmut Salden, graficus. Het vooruit ontvangen bedrag op deze post betreft het jaar 2021 en 2022. In 2021 is een bedrag van € 9.488 uitgegeven. Saldo 31 december 2021 € 10.512.

Stichting Grafivisie: Op 7 november 2016 heeft de Stichting Grafivisie een bedrag van € 26.000 toegekend voor een reizend tentoonstellingsproject, waarvan € 4.370 besteed is aan project Helmut Salden in 2020. Saldo per 31 december 2021 € 21.630.

Stichting Primrose: Op 27 december 2018 heeft het bestuur van de Stichting Primrose besloten het museum een bedrag van € 40.000 te schenken. De bestemming van dit bedrag is voor het verbeteren van de toegankelijkheid en presentatie van de collectie. In 2019 is € 5.405 uitgegeven in een voortraject herinrichting van de vaste opstelling. Ontwerpkosten zijn gemaakt door Studio Louter ad € 11.511 in 2020. Saldo 31 december 2021 € 23.084.

Conservator: Conform de brief van het Ministerie OCW d.d. 5 december 2014, ref.nr. 689965 is een bedrag toegekend van € 40.000 voor kosten die Huis van het boek heeft vanwege de intensieve samenwerking met KB, nationale bibliotheek. In 2014 is hiervan € 20.000 in baten opgenomen. De baten worden genomen in het jaar, waarin de uitgaven worden gerealiseerd. In 2015 is € 10.000 in de baten opgenomen en in 2016 € 2.500. Het restant ad € 7.500 wordt gepresenteerd als kortlopende schuld. Ingevolge de e-mail d.d. 1-2-2019 van OCW is het bedrag vrij besteedbaar. In 2021 is € 2.820 uitgegeven voor de inhuur van een conservator. Saldo 31 december 2021 € 4.680.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO): ter financiering vaste lasten MKB-Covid-19 (TVL) is een bedrag vooruit ontvangen van € 4.726. Aangenomen dat € 4.385 wordt toegekend, resteert € 341.

Tijdelijke noodmaatregel overbrugging voor werkgelegenheid (NOW): om de financiële gevolgen van het coronavirus deels op te vangen, heeft de overheid genoemde regelgeving ter ondersteuning aangeboden. De regelgeving verdeelt zich over verschillende tijdvakken. Hiermee zou een groot deel van de loonkosten kunnen worden doorbetaald, mits het omzetverlies tenminste 20% is. Het museum heeft voor de Now voorschotten ontvangen van totaal € 292.198. Aangenomen kan worden dat het omzetverlies lager ligt dan 20%. De definitieve vaststelling zal in 2022 plaatsvinden.

3.6. Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Niet in de balans opgenomen rechten

In 2014 ontving Museum twee erfenissen:

- De heer Cox bedacht Museum Meermanno met een bedrag van € 50.000 dat over een periode van vijf jaar door de zoon en dochter zal worden geschonken. Overeengekomen is dat dit bedrag ten bate van de collectie en de presentatie van jong talent zal worden aangewend. De baten en lasten worden geregistreerd binnen de bestemmingsreserve Boekengeluk. Tot en met 2021 is hiervan € 34.100 uitgegeven. Saldo 31 december 2021 € 15.900.
- De tweede erfenis kwam van mevrouw G.A. Boekestein. Zij stelde Museum Meermanno als hoofderfgenaam aan in haar testament voor een bedrag van € 1.795.000 minus kosten, waarvan een effectenportefeuille van € 1.330.000 onder de bepaling dat er twee vruchtgebruikers levenslang gebruik mogen maken van het rendement.

Met toestemming van de Raad van Toezicht heeft de directeur beide erfenissen in dankbaarheid aanvaard.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

De huursom van 2019 betreffende Prinsessegracht 30 en 31, en de Jan Evertstraat 17-17a bedroeg € 65.217, inclusief allonges, exclusief servicekosten. De huurcontracten van de Prinsessegracht 30 en 31 en Jan Evertstraat 17-17a lopen tot 31 december 2028.

3.7. Toelichting op de categoriale exploitatierekening

3.7.1. Directe inkomsten

De opbrengsten zijn in de baten opgenomen en de inkomsten zijn in de overige lasten opgenomen.

Publieks- en directe inkomsten	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
	€	€	€
Kaartverkoop	9.724	43.000	8.715
Overige publieksinkomsten:	38.586	112.500	60.302
- Museumkaartvergoeding	14.554	39.000	26.378
- Verkopen winkel	8.524	20.000	8.848
- Opbrengst evenementen	3.365	17.000	10.921
- Reizende tentoonstellingen/projecten	1.405	6.000	975
- Educatie buiten de deur	0	2.000	0
- Educatie schoolgebonden groepen	9.257	22.000	10.064
- Educatie overige groepen	1.079	3.000	1.142
- Mediatheek/bibliotheek	0	500	37
- Horeca en consumpties	402	3.000	1.937
Totaal publieksinkomsten	48.310	155.500	69.017
Overige directe opbrengsten tentoonstellingen	0	0	958
Overige directe opbrengsten algemeen beheer	3.727	2.000	4.481
Overige inkomsten	3.727	2.000	5.439
Publieks- en directe inkomsten	52.037	157.500	74.456

Publieksinkomsten

De opbrengsten van de entreegelden, Museumkaarten, winkel en catalogi zijn ontleend aan het kassaregistratiesysteem Questor, alsook Ticket Team en het registratiesysteem Smart Event Manager (SEM).

Overige inkomsten

De overige directe opbrengsten algemeen beheer hebben betrekking op doorberekende kosten, voornamelijk aan de Stichting Vrienden Museum Meermannno.

3.7.2. Bijdragen uit private middelen

Eigen inkomsten	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
	€	€	€
Vijfjaarlijkse periodieke giften in geld Boekengeluk	2.670	10.000	2.680
Sponsoractie 'Boek zoekt vrouw' en 'Boekje zoekt jou'	9.875	10.000	6.825
Overige particulieren en Vrienden	159.492	78.000	20.957
Particuliere herwaardering nalatenschap mw. Boekestein	88.121	7.500	-49.550
Particulier legaat mw. Simons	0	0	0
Particuliere schenking collectie Officina Bodoni	34.308	34.300	34.307
Ontsluiten/registreren collectie H. Salden	9.488	0	10.000
Stichting Vrienden Museum Meermanno	27.575	36.200	26.200
<i>bijdrage Leeslint</i>	<i>9.200</i>	<i>9.200</i>	<i>9.200</i>
<i>bijdrage administratie</i>	<i>0</i>	<i>2.000</i>	<i>2.000</i>
<i>bijdrage aankopen</i>	<i>12.375</i>	<i>15.000</i>	<i>15.000</i>
<i>bijdrage activiteiten</i>	<i>6.000</i>	<i>10.000</i>	<i>0</i>
totaal particulieren inclusief Vrienden	172.037	98.000	30.462
Private middelen - private fondsen			
Begroting 2021	0	173.500	0
Stichting Ondersteuningsfonds boekhandelaren	6.066	0	0
Stichting Primrose vaste presentatie	0	0	11.512
Prins Bernhard Cultuurfonds	15.000	0	10.000
Vrijval investeringssubsidies Educatie Zolder	8.601	8.500	8.601
totaal private middelen – private fondsen	29.667	182.000	30.113
Totaal eigen inkomsten	201.704	280.000	60.575

Particuliere herwaardering nalatenschap mw. Boekestein: De herwaardering ad € 88.121 betreft twee aandelen depots en is conform de opgave van notaris Van Buttingha Wichers.

Particuliere schenking collectie Officina Bodoni: De collectie bestaat uit boeken en diverse uitgaven van Hans Mardersteig (1892-1977), drukker en typograaf, alsmede prospecti en publicaties. Op 9 augustus 2016 is gepasseerd een akte van lening, levering en schenking ter waarde van € 190.000, welke geheel in de kosten wordt opgenomen. De schenking wordt ter hoogte van eenzelfde bedrag ad € 34.308 inclusief rente verspreid over zes jaren (2016-2021) in de baten opgenomen.

Particuliere gift t.b.v. collectie Salden: Eind 2017 is een gift ad € 50.000 aanvaard voor het ontsluiten van de collectie Helmut Salden, graficus. De gift wordt in vijf jaar (2018 t/m 2022) ad € 10.000 per jaar ontvangen. Periodieke gift eindigt per juli 2022.

Stichting Vrienden: De Stichting Vrienden Museum Meermanno heeft bijgedragen aan het magazine *Leeslint* ad € 9.200, het verwerven van museale objecten ad € 12.375 en het digitaliseringsproject handschriften en incunabelen ad € 6.000.

Vrijval investeringssubsidies Educatie Zolder: Voor 'Meer en nieuw publiek voor de educatiezolder' zijn bijdragen ontvangen van Stichting 's-Gravenhaags Ondersteuningsfonds voor Boekhandelaren en Uitgevers, Stichting Boschuyzen, VSB Fonds en Fonds 1818, totaal € 79.000. Dit bedrag wordt gepresenteerd als een investeringssubsidie op de balans. De investeringen die hier tegenover staan, zijn opgenomen onder de materiele vaste activa. De vrijval van deze investeringssubsidie vindt tegelijk plaats met de afschrijvingskosten, die worden gepresenteerd in de overige subsidies/bijdragen. Afschrijvingen en vrijval vinden plaats vanaf 2016.

3.7.3. Baten in natura

Baten in natura	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
	€	€	€
Onderzoeksraad voor Veiligheid waardering secretaresse	0	0	28.527
KB waardering conservator	0	0	38.215
KB waardering projectmedewerker collectie	0	0	4.651
KB overige waardering personele inzet Huis van het boek	0	0	332
Totaal baten in natura	0	0	71.725

In 2021 zijn geen baten in natura gerealiseerd.

3.7.4. Subsidie OCW

De normbegroting 2021 is ontleend aan de meerjarenbegroting 2021-2024.

Overzicht instellingssubsidie OCW	Realisatie 2021
	€
Culturele basisinfrastructuur	
Exploitatiebijdrage, structureel	871.939
Erfgoedwet, collectiebeheer	114.805
Erfgoedwet, huisvesting	346.324
Totale subsidie	1.333.068

Totale subsidie	1.333.068
Af: Nog te besteden huisvestingslasten	103.914
Opgenomen structurele OCW subsidie	1.229.154

3.7.5. Niet-structurele publieke subsidies

De overige subsidies en bijdragen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Incidentele publieke subsidie	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
	€	€	€
OCW vrijval investeringssubsidie veiligheidszorg	14.071	10.000	13.423
OCW vrijval investeringssubsidie koelinstallatie	4.575	4.500	4.575
OCW Brandveiligheid	0	0	39.778
OCW bijdrage steunpakket	91.500	0	78.200
OCW bijdrage visitatie	17.500	0	0
OCW bijdrage conservator	2.820	0	0
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland TVL	53.819	0	4.000
UWV NOW regelingen	0	0	0
Bureau Metamorfoze, van balans	62.688	103.000	108.120
KB bijdrage tentoonstellingen/projecten	0	0	170.400
Baten in natura waardering personele inzet	0	0	71.525
Totaal niet-structurele subsidies	246.973	117.500	490.021

OCW vrijvallen: betreffen investeringen die uit OCW-middelen zijn gerealiseerd. De bijdragen worden opgenomen in een investeringssubsidie. Verwezen wordt naar paragraaf 3.5.7. Tegelijk lopend met de afschrijvingskosten, vallen de baten vrij en worden opgenomen onder de niet-structurele publieke subsidies.

OCW bijdrage steunpakket: het kabinet heeft voor de culturele sector aanvullende steunpakketten verleend vanwege COVID-19 (RAOCCC). Conform brief OCW, d.d. 4 februari 2021, ref.nr. 197722/25989863 is een bedrag van € 60.300. Conform brief OCW, d.d. 15 juli 2021, ref.nr. 175920/28505182 is een bedrag van € 31.200. Totaal € 91.500.

OCW bijdrage visitatie: conform de brief van OCW, d.d. 15 september 2020, ref. nr. 160930/25112150 is het museum verplicht mee te werken aan een visitatie. Om aan deze vierjaarlijkse verplichting te voldoen, is een bedrag ter beschikking gesteld van € 17.500.

Conservator: Conform de brief van het Ministerie OCW d.d. 5 december 2014, ref.nr. 689965 is een bedrag toegekend van € 40.000 voor kosten die Meermannoo heeft vanwege de intensieve samenwerking met Koninklijke Bibliotheek. In 2014 is hiervan € 20.000 in baten opgenomen. De baten worden genomen in het jaar, waarin de uitgaven worden gerealiseerd. In 2015 is € 10.000 in de baten opgenomen en in 2016 € 2.500. Het restant ad € 7.500 wordt gepresenteerd als kortlopende schuld. Ingevolge de e-mail d.d. 1-2-2019 van OCW is het bedrag vrij besteedbaar. In 2021 is € 2.820 uitgegeven voor de inhuur van een conservator.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland: tegemoetkoming vaste lasten vanwege schade COVID-19.

Bureau Metamorfoze: Op 6 mei 2019 heeft het Bureau Metamorfoze bij brief een bedrag ad € 218.585 toegekend voor het project conservering en digitalisering van de Archieven Typografen Interbellum (1920-1950). Het project heeft een looptijd van 36 maanden met een beoogde einddatum 1 juni 2022.

3.7.6. Personeelslasten

De salarissen hebben betrekking op een personeelsbestand dat op 31-12-2021 bestond uit een formatie van 24 personen (13,75 fte); de formatie op 31-12-2020 bestond uit 25 personen (12,61 fte). De fte van inhuur is hierin niet meegenomen.

I. Specificatie salarissen

Salarissen	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
	€	€	€
Brutolonen	672.447	661.200	628.914
Sociale lasten	98.866	100.000	95.506
Pensioenen	70.723	70.000	64.101
subtotaal totaal salarissen	842.036	831.200	788.521
Inhuur externe krachten betaald en onbetaald	49.591	80.000	148.550
Subtotaal totaal inhuur	891.627	911.200	937.071
Overige personeelskosten	21.624	27.500	12.472
Totaal personeelslasten	913.251	938.700	949.543

Specificatie brutolonen	Realisatie 2021	Realisatie 2020
	€	€
Brutolonen lopend jaar	672.447	628.914
Brutolonen vorig jaar	628.914	611.636
Verhoging brutolonen	43.533	17.278
Brutolonen	20.978	14.887
Garantietoelagen	21	41
Onregelmatige diensten	-536	-342
Overwerkvergoeding en bereikbare diensten	1.323	-1.856
Vakantietoelagen	2.553	8.993
Eindejaarsuitkeringen	818	486
Diverse w.o. ouderschapsverlof	6.620	-1.820
Reiskostenvergoeding	-825	-3.111
Uitbetaalde transitievergoeding	0	0
Verhoging brutolonen	43.533	17.278

Inhuur externe krachten	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
	€	€	€
Studentalenten/Green Apple	18.581	35.000	34.619
Projectmedewerker publiek- en presentatie	18.535	0	0
Secretaresse	0	0	28.527
Administrateur/financieel medewerker	0	0	8.214
Conservator Oude Collectie	2.820	35.000	38.215
Projectmedewerker collecties	0	0	4.651
Medewerker tentoonstellingen	0	0	28.773
Museumdocenten	9.655	10.000	5.219
Overige personele inzet KB	0	0	332
Totaal	49.591	80.000	148.550

Beveiliging en winkelpersoneel: vanwege het opvangen van 1 fte gedurende een jaar binnen de afdeling facilitaire dienst worden talentvolle net-afgestudeerde inhuurkrachten ingezet. Vanwege langdurig sluiting vanwege corona heeft inhuur voor slechts 53% plaatsgevonden.

Projectmedewerker publiek- en presentatie: vanuit het bedrijf Storytellers is een medewerker ingezet voor reizende projecten.

Conservator Oude Collectie: vanuit de KB, nationale bibliotheek is een – onbetaalde - conservator Oude Collectie ingezet.

Museumdocenten: worden zoveel mogelijk op zzp-basis ingezet voor educatieve activiteiten binnen het museum.

Conform de richtlijnen beschreven in het 'Handboek Verantwoording Cultuursubsidies Instellingen 2017-2020' dienen baten en kosten in de vorm van goederen of diensten gewaardeerd te worden tegen de reële waarde en opgenomen te worden in de staat van baten en lasten.

Overige personeelskosten	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
	€	€	€
Bedrijfsarts	3.195	4.000	2.738
Opleidingskosten	3.858	8.000	1.234
Werkkleding	51	500	355
Reiskosten vrijwilligers	871	2.000	856
Overige personeelskosten	2.778	6.000	1.126
Salarisadministratie	6.376	5.000	4.745
Werkkostenregeling	4.495	2.000	1.418
Totaal	21.624	27.500	12.472

II. Personeel en vrijwilligers

Personeel en vrijwilligers	Realisatie 2021		Norm Begroting 2021		Realisatie 2020	
	€	fte	€	fte	€	fte
Specificatie salarislasten:						
Medewerkers met vast contract	746.574	10,94	734.200	10,94	706.587	10,83
Medewerkers met tijdelijk contract	95.462	2,81	97.000	2,81	81.934	1,78
Totaal met contact	842.036	13,75	831.200	13,75	788.521	12,61
Inhuur betaald	49.591	1,44	45.000	1,22	76.825	2,16
Inhuur onbetaald	0	0,00	35.000	0,56	71.725	1,72
Totaal inhuur	49.591	1,44	80.000	1,78	148.550	3,88
Salarislasten totaal	891.627	15,48	911.200	15,52	937.071	16,49
Vrijwilligers:		Aantal	911.200	Aantal		Aantal
Vrijwilligers: fte		1,74		2,63		2,63
Vrijwilligers : personen		14		17		17
Stagiaires:		Aantal		Aantal		Aantal
Stagiaires: fte		0,44		0		0,00
Stagiaires : personen		1		0		0
Totaal werkzame personen en fte		17,66		18,15		19,12

III. WNT-verantwoording 2021

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Stichting tot Beheer van het Museum van het Boek / Museum Meermanno-Westreenianum van toepassing zijnde regelgeving: het algemeen WNT-maximum.

Het toepasselijke bezoldigingsmaximum in 2021 voor Huis van het boek is € 209.000. Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte.

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen

bedragen x € 1		
Functiegegevens	Directie	Directie
Gegevens	2021	2020
	01-01-2021 /	01-01-2020 /
	31-12-2021	31-12-2020
Aanvang en einde functievervulling		
Omvang dienstverband	1	1
Dienstbetrekking	ja	ja
Bezoldiging	€	€
Beloningen plus belastbare onkostenvergoedingen	101.461	98.930
Beloningen betaalbaar op termijn	13.338	12.216
subtotaal	114.799	111.146
<i>Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum</i>	<i>209.000</i>	<i>201.000</i>
-/- onverschuldigd betaald en nog niet terug ontvangen bedrag	0	0
Totale bezoldiging	114.799	111.146

Toezichhoudende topfunctionarissen

De leden van de Raad van Toezicht hebben over 2021 geen bezoldiging ontvangen.

De Raad van Toezicht bestond in 2021 uit de volgende functionarissen:

Rooster van aftreden RvT	Termijn 1	Termijn 2
Mw. Dr. E.J.B. Knibbeler, algemeen directeur Koninklijke Bibliotheek (permanent lid)		
Mr. T.H.J. Joustra, voormalig voorzitter van de Onderzoeksraad voor Veiligheid (tot 1 mei 2019)	25-11-2015 / 25-11-2020	2020-2025
Dhr. W. van der Stelt, voormalig VP Strategic Relations, Springer Nature (tot oktober 2019)	17-12-2014 / 17-12-2019	2019-2024
Dr. K. Veling, voormalig directeur van ProDemos, politicus en voorzitter VOB (NB: in februari 2016 met terugwerkende kracht benoemd.)	01-01-2016 / 01-01-2021	2021-2026

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Er zijn in 2021 geen uitkeringen gerealiseerd ten behoeve van beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Er zijn geen overige functionarissen die in 2021 een bezoldiging boven het toepasselijke WNT-maximum hebben ontvangen, of waarvoor in eerdere jaren een vermelding op grond van de WOPT of de WNT heeft plaatsgevonden of had moeten plaatsvinden.

3.7.7. Huisvestingslasten

De huursom heeft betrekking op de panden aan de Prinsessegracht en de Jan Evertstraat te Den Haag.

Per 1 januari 2013 is het nieuwe rijkshuisvestingsstelsel in werking getreden. De financiële verantwoordelijkheid voor het eigenaarsdeel van de instandhouding van kantoren is bij het Rijksvastgoedbedrijf gelegd. Als gevolg hiervan kon de gebruiksvergoeding drastisch worden verlaagd.

Huisvestingslasten	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
	€	€	€
Toeslagen Rijksvastgoedbedrijf:	103.997	100.000	103.793
Rente, aflossing: 2.589 m2 (huur en opslag)	65.162	64.000	65.217
Heffingen en opslagen: 2.589 m2 (serviceverlening)	38.835	36.000	38.576
Dagelijks onderhoud RVB:	46.642	126.000	82.921
- wettelijke verplichtingen, opgenomen in heffingen	0	8.500	0
- preventief onderhoud	9.060	35.500	25.462
- storingen	27.605	14.500	17.116
- vervangingen	9.977	67.500	40.343
Groot onderhoud gebouwen (brand) en installaties	0	41.990	0
Brandveiligheid MM	0	0	39.778
Overige huisvestingskosten:	58.530	71.350	61.124
OZB en waterschap	5.706	5.500	5.664
AON opstalverzekering	5.688	3.500	4.424
Klimaatbeheersing/verduurzaming	4.300	1.500	0
Onderhoud en reparaties	9.204	30.000	21.252
Advies en begeleidingskosten extern	0	500	0
Tuinonderhoud	7.842	6.000	5.397
Onderhoud Thorguard beveiligingssysteem Erfgoedwet HV	17.738	16.000	14.084
lidmaatschappen	0	100	0
Brandweer/Alarmopvolging/Politie	2.300	3.500	4.527
Calamiteitenplan (plattegronden, oefeningen) / container	3.255	2.750	4.475
Ongediertebestrijding HV (extra schoonmaakkosten)	2.497	2.000	1.301
Totaal huisvestingslasten	209.169	339.340	287.616

3.7.8. Afschrijvingen

De afschrijvingskosten bedragen € 51.872. Voor een toelichting van de afschrijvingskosten wordt verwezen naar de toelichting op de materiele vaste activa (3.5.1).

3.7.9. Overige lasten

De overige lasten bestaan uit kosten voortvloeiende uit de afdeling collectiebeheer, publiek & presentatie en bedrijfsvoering. De overige organisatiekosten hebben betrekking op ICT-beheer, nutsvoorzieningen, schoonmaak, reparatie en onderhoud van gebouw en tuin.

Collectie-uitgaven	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
	€	€	€
Onderzoek en registratie	48.059	41.250	42.166
Algemene collectiefunctie	2.737	5.000	3.458
Gas/elektra 50%	22.196	17.500	18.184
Schoonmaakkosten 50%	14.178	13.750	14.719
Automatisering	8.948	5.000	5.805
Conserveren, restaureren en digitaliseren	19.518	64.500	72.863
Archief Van Westreenen (Metamorfoze 1 2016-2018)	0	pm	17.752
Archieven typografen (Metamorfoze 2 2018-2019)	10.030	64.500	54.401
Digitalisering Helmut Salden	9.488	0	0
Digitalisering collectie Struik	0	0	710
Kosten verwerving en afstoten	220	500	1.016
Collectie-uitgaven	67.797	106.250	116.045

Vanaf 2021 worden vanuit de functie algemeen beheer de gas/elektra- en de schoonmaakkosten voor 50% toegerekend aan de collectiefunctie.

In de vergelijkende cijfers 2020 wordt onder het kopje Onderzoek en registratie een bedrag van € 32.903 toegevoegd.

Het museum maakt gebruik van de depotruimte in het gebouw van de KB. Hiervoor wordt geen huur berekend en op dit moment is de omvang van de huur niet in te schatten.

Activiteitenlasten	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
	€	€	€
Gas/elektra 50%	22.196	17.500	18.183
Schoonmaakkosten 50%	14.312	13.750	14.718
subtotaal huisvestingskosten	36.508	31.250	32.901
Algemene organisatiekosten	3.092	11.500	27.877
Algemene opslagkosten vitrines	3.240	5.000	4.741
subtotaal algemene kosten	6.332	16.500	32.618
Afdelingskosten publieksfunctie	42.840	47.750	65.519

Vanaf 2021 worden vanuit de functie algemeen beheer de gas/elektra- en de schoonmaakkosten voor 50% toegerekend aan de Activiteitenlasten voor publiek. In de vergelijkende cijfers 2020 wordt binnen de afdelingskosten publieksfunctie een bedrag van € 32.903 toegevoegd.

	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
	€	€	€
Tentoonstellingen	0	150.000	0
Moam, papier hier	0	0	25.000
Souterrain	3.178	500	5
Lowlands	0	0	900
Foute boeken?	0	0	7.549
Vol verhalen	0	0	8.647
Geheimschrift	33.620	0	442
Pochoir	453	0	7.214
Parallelen	9.375	0	0
Groeten uit de Orient (Harem haram)	126.423	0	5.013
Ruud's songbook	1.756	0	82.446
Hermans 100	4.787	0	0
De Gemeenschap	118	0	8.511
Dignidad. Maria Veronica San Martin 2019-2020	4.927	0	480
Atlas van Blaeu	0	0	13.961
Kosten tentoonstellingen	184.637	150.500	160.168
Marketing & communicatie tbv tt			
Tentoonstellingen	0	16.500	20.029
Souterrain	595	0	0
Geheimschrift	12.648	0	0
Pochoir	0	0	0
Parallelen	736	0	0
Groeten uit de Orient (Harem haram)	15.131	0	0
Ruud's Songbook	88	0	0
Hermans 100	936	0	0
<i>subtotaal</i>	30.134	16.500	20.029
Algemene marcom	12.782	4.000	17.205
<i>subtotaal</i>	12.782	4.000	17.205
Kosten Marketing & Communicatie	42.915	20.500	37.234
Andere publieksactiviteiten			
Educatie	3.091	18.000	3.664
Externe projecten	1.052	3.000	2.522
Museumnacht (geen loonkn)	3.383	2.500	0
Festival (Lowlands)	0	5.000	0
Overige tentoonstellingen	0	10.000	0
Overige museumactiviteiten	0	2.000	0
Stichting Vrienden (leeslint en postverzendingen)	8.974	10.000	5.866
Boekengeluk	136	2.000	98
Kosten andere publieksactiviteiten	16.636	52.500	12.150
Overige publieksactiviteiten	287.028	271.250	275.071
Overige inkopen			
Winkel	9.598	12.000	7.593
Zakelijke markt	1.982	10.200	4.199
Horeca koffi corner	329	1.800	1.538
Bibliotheek/mediatheek	100	300	0
	12.009	24.300	13.330
Totaal activiteitenlasten	299.037	295.550	288.401

Overige algemene lasten	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
	€	€	€
Aanschaf inventaris < € 450	475	1.500	104
Water	384	750	765
Schoonmaakkosten	722	0	0
Parkeervergunningen	1.046	1.100	1.127
Overige huisvestingslasten	2.627	3.350	1.996
Telefoonkosten	8.718	9.500	8.777
Lease copier	6.763	7.500	5.700
Automatisering	37.059	20.000	24.872
Lidmaatschappen	7.175	7.500	5.871
Verzekeringen	6.852	7.000	7.435
Accountantskosten	36.583	35.000	29.405
Overige organisatiekosten	21.376	8.500	8.724
Fonds MM	1.406	1.000	1.160
Overige organisatiekosten	125.932	96.000	91.944
Overige algemene lasten	128.559	99.350	93.940

Vanaf 2021 worden vanuit de functie algemeen beheer de gas/elektra- en de schoonmaakkosten voor 50% toegerekend aan de collectie en publieksfunctie. In de vergelijkende cijfers 2020 wordt binnen de overige lasten € 65.804 verminderd. Daarnaast wordt een bedrag van € 5.964, zijnde kosten Stichting Vrienden en Boekengeluk, verminderd en toegevoegd aan de publieksfunctie.

Accountantskosten:

Onder de overige lasten algemeen beheer is het honorarium van de accountant opgenomen. Ongeacht of de werkzaamheden door de externe accountant en de accountantsorganisatie reeds gedurende dat boekjaar zijn verricht, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382aBW.

Accountantshonoraria	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
	€	€	€
Onderzoek van de jaarrekening	36.583	35.000	29.405
Overige controle opdrachten tijdelijke presentaties	0	5.000	0
Totaal accountantshonoraria	36.583	40.000	29.405

3.8. Samengevoegde categoriale en functionele exploitatierekening (model IIc)

	→ Functioneel	Totaal	Publieks- en overige activiteiten	Collectie beheer	Algemeen Beheer
	↓ Categorieaal	€	€	€	€
	Eigen inkomsten				
1	Publieksinkomsten binnenland (2+3)	48.310	48.310	0	0
2	Kaartverkoop	9.724	9.724	0	0
3	Overige publieksinkomsten	38.586	38.586	0	0
4	Publieksinkomsten buitenland (bibliotheek/mediatheek)	0	0	0	0
5	Totaal publieksinkomsten(1+4)	48.310	48.310	0	0
6	Sponsorinkomsten	0	0	0	0
7	Vergoeding coproducent	0	0	0	0
8	Totaal overige directe inkomsten	3.727	0	0	3.727
9	Totaal overige directe inkomsten (6+7+8)	3.727	0	0	3.727
10	Totaal directe inkomsten (5+9)	52.037	48.310	0	3.727
11	Indirecte inkomsten	0	0	0	0
12	Private middelen - particulieren incl. Vrienden	172.037	27.575	43.796	100.666
13	Private middelen bedrijven	0	0	0	0
14	Private middelen - private fondsen	29.667	23.601	6.066	0
15	Private middelen - goede doelenloterijen	0	0	0	0
16	Totaal bijdragen uit private middelen (12+13+14+15)	201.704	51.176	49.862	100.666
17	Totaal eigen inkomsten (10+11+16)	253.741	99.486	49.862	104.393
18	Baten in natura	0	0	0	0
	Subsidies				
19	Totaal structureel OCW (20+21+22+23)	1.229.154	715.979	335.472	177.703
20	OCW: Regeling specifiek cultuurbeleid (publieksactiviteiten)	871.939	598.912	141.836	131.191
21	OCW: Erfgoedwet onderdeel huisvesting	242.410	117.067	78.831	46.512
22	OCW: Erfgoedwet onderdeel collectie	114.805	0	114.805	0
23	OCW: Kaderregeling exploitatiesubsidies onderzoek en wetenschap	0	0	0	0
24	Totaal structureel provincie	0	0	0	0
25	Totaal structureel gemeente	0	0	0	0
26	Totaal structurele publieke subsidie overig	0	0	0	0
27	Totaal structurele subsidies (19+24+25+26)	1.229.154	715.979	335.472	177.703
28	Totaal (niet-structureel) publieke subsidie overig	246.973	0	65.508	181.465
29	Totaal subsidies (27+28)	1.476.127	715.979	400.980	359.168
	Totale baten (17+18+29)	1.729.868	815.465	450.842	463.561

	→ Functioneel	Totaal	Publieks- en overige activiteiten	Collectiebeheer	Algemeen Beheer
	↓ Categorieaal	€	€	€	€
	LASTEN				
1	Personeelslasten	913.251	378.711	294.009	240.531
2	Huisvestingslasten	209.169	101.014	68.021	40.134
3	Afschrijvingen	51.872	6.737	325	44.810
4	Aankopen	12.553	0	12.553	0
5	Overige lasten	495.393	298.937	67.897	128.559
5a	Overige collectie	67.797	0	67.797	0
5b	Overige publieksactiviteiten	287.028	287.028	0	0
5c	Overige inkopen	12.009	11.909	100	0
5d	Overige algemeen beheer	128.559	0	0	128.559
	Totale lasten (1+2+3+4+5)	1.682.238	785.399	442.805	454.034
6	Saldo uit gewone bedrijfsvoering	47.630	30.066	8.037	9.527
7	Saldo rentebaten/lasten	-3.856	0	-916	-2.940
8	Mutaties aankoopfonds				
9	EXPLOITATIERESULTAAT voor bestemmingen	43.774	30.066	7.121	6.587
	Toerekening algemeen beheer		4.212	2.375	-6.587
	Exploitatieresultaat	43.774	34.278	9.496	0

3.9. Verwerkingsmethodes/verdeelsleutels

	Verwerkingsmethodes/verdeelsleutels	Totaal	Publieks- en overige activiteiten	Collectiebeheer	Algemeen Beheer
1	Toerekening baten en lasten volgens kostenplaatsmethode. - de personele lasten facilitaire dienst worden voor 50% toegerekend aan de publieksfunctie en voor 50% aan de collectiefunctie. - de energie- en schoonmaakkosten worden voor 50% toegerekend aan de publieksfunctie en voor 50% aan de collectiefunctie.				
2	Toerekening van huisvestingssubsidie en huisvestingslasten volgens vierkante meters: totaal 2.589,2 m ² .	€ 242.410	€ 117.067	€ 78.831	€ 46.512
		€ 209.169	€ 101.014	€ 68.021	€ 40.134
		2589,2 m²	1250,4 m²	842,0 m²	496,8 m²
3	Toerekening exploitatiesubsidie culturele basisinfrastructuur (20) : Aandeel resultaat voor bestemmingen afdelingen ten opzichte van totale resultaat voor bestemmingen (exclusief exploitatiesubsidie bis)	€ 871.939	€ 598.912	€ 141.836	€ 131.191
		-€ 828.165	-€ 568.846	-€ 134.715	-€ 124.604
	<i>verhouding</i>	100,0%	68,7%	16,3%	15,0%
	<i>verdeling</i>	€ 43.774	€ 30.066	€ 7.121	€ 6.587
4	Toerekening resultaat voor bestemmingen afdeling algemeen beheer (inclusief exploitatiesubsidie culturele basisinfrastructuur): Aandeel lasten afdelingen t.o.v. totale lasten excl. Algemeen Beheer	€ 1.682.238	€ 785.399	€ 442.805	€ 454.034
		€ 454.034			
		€ 1.228.204			
	<i>verhouding</i>	100,0%	63,9%	36,1%	
	<i>verdeling</i>	€ 6.587	€ 4.212	€ 2.375	

3.10. Berekening percentage eigen inkomsten

De eigen inkomsten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Eigen inkomsten	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
	€	€	€
Eigen inkomsten:			
Publieksinkomsten	48.310	155.500	69.017
Sponsorinkomsten	0	0	0
Overige inkomsten	3.727	2.000	5.439
<i>Totale directe inkomsten</i>	52.037	157.500	74.456
Donaties	6.045	20.000	3.005
Vriendenstichting	27.575	36.200	26.200
Nalatenschap Boekestein	88.121	7.500	-49.550
Particuliere bijdrage/legaat	6.500	0	6.500
Schenking Officina Bodoni	34.308	34.300	34.307
Schenking particulieren	9.488	0	10.000
Private fondsen	29.667	182.000	30.113
<i>Totale bijdragen uit private middelen</i>	201.704	280.000	60.575
Totaal eigen inkomsten	253.741	437.500	135.031
Subsidiebedrag OCW	1.229.154	1.305.983	1.254.369
Totaal (niet-structureel) publieke subsidie overig	246.973	117.500	490.221
TOTALE BATEN	1.729.868	1.860.983	1.879.621
Percentage eigen inkomsten	14,7%	23,5%	7,2%

Totale subsidie	1.333.068	0	1.305.983
Af: Nog te besteden huisvestingslasten	103.914		51.614
Opgenomen structurele OCW subsidie	1.229.154	0	1.254.369

Het percentage eigen inkomsten bedraagt 14,7% (2020: 7,2%) In 2020 werden de niet-structurele publieke subsidies abusievelijk niet mee berekend, waardoor in het jaarverslag een percentage van 10,8% werd gepresenteerd. De norm is 19,5%. Het subsidiebedrag OCW is vanwege een dotatie aan de langlopende schuld Nog te besteden huisvestingssubsidie OCW, verminderd.

Coronavirus

Als gevolg van de uitbraak van het coronavirus (COVID-19) is het museum, in lijn met de richtlijnen vanuit de overheid, vanaf half december 2020 tot 5 juni 2021 gesloten geweest en daarna weer vanaf 19 december 2021. Dit heeft gevolgen gehad voor de publieksinkomsten van het museum. Mede door de bijdragen van OCW en RVO voor Covidschade en de gunstige herwaardering van de vordering nalatenschap Boekestein sluit het museum met een positief resultaat.

3.11. Activiteiten & bereik (model III)

Uitgangspunt voor de prestatieverantwoording is het activiteitenplan 2021-2024.

De overeengekomen prestaties kunnen als volgt worden weergegeven:

Activiteiten & bereik		2021		Activiteitenplan 2021		2020	
		Aantal tentoonstellingen	Aantal bezoeken	Aantal tentoonstellingen	Aantal bezoeken	Aantal tentoonstellingen	Aantal bezoeken
A	Bezoeken in het museum		7.271		20.000		11.348
B	Bezoeken buiten het museum		51.850		10.000		34.795
			59.121		30.000		46.143
A1	Tijdelijke tentoonstellingen (totaal 2+3+4+5)	4	7.271		20.000	6	11.348
A2	Reguliere bezoeken		5.307		15.250		9.149
A3	Bezoeken basis en primair onderwijs (bso/po)		1.665		3.500		1.757
A4	Bezoeken voortgezet onderwijs (vo)		289		800		275
A5	Bezoeken mbo/hoger onderwijs (ho)		10		450		167
	Specificatie bezoeken totaal		7.271		20.000		11.348
A6	Gratis bezoeken		2.167		1.600		423
	- binnen het museum:						
	- waarvan volwassenen		2.160		1.000		374
	- waarvan jeugd		0		100		0
	- waarvan kinderen		7		500		49
A7	Betaalde bezoeken		5.104		18.400		10.925
	- waarvan vol betalend		306		2.750		831
	- waarvan volwassenen		293		2.000		783
	- waarvan jeugd		4		250		23
	- waarvan kinderen		9		500		25
	- waarvan gereduceerd tarief		2.415		7.300		4.126
	- waarvan volwassenen		224		1.500		725
	- waarvan volwassenen vanwege activiteiten		209		2.500		1.308
	- waarvan jeugd		294		800		286
	- waarvan kinderen		1.688		2.500		1.807
	- waarvan museumkaart		2.383		8.350		5.968
	- waarvan volwassenen		2.010		8.000		5.859
	- waarvan jeugd		373		350		109
B1	Bezoeken buiten het museum (volw.)		51.850		10.000		34.795

8	Overige bezoeken: Bezoeken website totaal		113.433		101.200		131.800
9	Aantal unieke bezoeken website		51.624		73.600		108.100
	Overige activiteiten	Aantal Activiteiten	Aantal deel- nemers	Aantal Activiteiten	Aantal deel- nemers	Aantal Activiteiten	Aantal deel- nemers
10	School gebonden activiteiten:	79	1.964	153	4.750	72	2.199
11	- waarvan primair onderwijs (po)	66	1.665	120	3.500	59	1.757
12	- waarvan voortgezet onderwijs (vo)	12	289	22	800	8	275
13	- waarvan mbo/hoger onderwijs (ho)	1	10	11	450	5	167
14	Openbare activiteiten	11	1.249	25	900	14	295
	- verjaardagen	0	0	6	60	2	22
	- workshop kinderen/begeleiders	10	194	18	270	12	273
	- museumnacht	1	1055	1	570	0	0
15	Totaal overige activiteiten (10+14)	90	3.213	178	5.650	86	2.494